

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Одеська політехніка"
Освітня програма	56576 Кризова та реабілітаційна психологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Одеська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	56576
Назва ОП	Кризова та реабілітаційна психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ляц Оксана Павлівна, Коршак Валерія Сергіївна, Кушнір Ірина Георгіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.10.2024 р. – 10.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://op.edu.ua/sites/default/files/publicFiles/op/accreditation/14911/so053.pdf
Програма візиту експертної групи	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://op.edu.ua/sites/default/files/publicFiles/op/accreditation/14911/programa_vizytu_053_kryzova_ta_reabilitaciyna_psyhologiya.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

За підсумками роботи ЕГ, під час вивчення нормативних документів, матеріалів сайту Національного університету «Одеська політехніка», матеріалів, надісланих на запит ЕГ, дистанційного онлайн-візиту встановлено, що мета й цілі освітньо-професійної програми «Кризова та реабілітаційна психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія відповідає вимогам 7 рівня Національної рамки кваліфікацій. Обґрунтуванням для запровадження ОП «Кризова та реабілітаційна психологія» на кафедрі психології та соціальної роботи Університету, був ретельний аналіз професійної підготовки майбутніх психологів до реабілітаційної діяльності у ЗВО України. Результати цього дослідження, вимоги Стандарту, рекомендації працедавців, представників академічної спільноти з ЗВО південного регіону було враховано при проектуванні ОП. Мета ОП корелює із місією, візією та стратегічними завданнями Університету та передбачає підготовку конкурентоспроможних фахівців з психології, які володіють відповідними компетенціями, та здатні до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності. При формуванні змісту ОП частково були враховані вимоги Професійного стандарту «Практичний психолог (соціальна сфера)». Методи навчання та викладання за ОП дозволяють досягти заявлених в ОП цілей та ПРН, ґрунтуються на принципах академічної свободи та відповідають вимогам студентоцентрованого та практикоорієнтованого підходу. Індивідуальна освітня траєкторія у здобувачів ОП реалізується через вибір теми кваліфікаційної роботи, керівника кваліфікаційної роботи, обрання вибіркового ОК та відображення їх у індивідуальному навчальному плані, залучення до роботи наукових гуртків та участі у наукових конференціях, можливість самостійного обрання бази практики. Сприяння професійного розвитку НПП відбувається шляхом участі у власних сертифікованих програмах підвищення кваліфікації, сприяння у проходженні міжнародного стажування та проектній діяльності. ЗВО надає комплексну підтримку здобувачам вищої освіти, які навчаються за ОП, охоплюючи освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну складові. Під час акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що до проведення ОК за ОП та гостьових лекцій залучаються професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців. Перспективами розвитку ОП є удосконалення освітньої складової відповідно до викликів воєнного часу та спрямованості програми, розширення можливостей неформальної/інформальної освіти для здобувачів та сприяння їх участі в програмах національної та міжнародної академічної мобільності, залучення до співпраці майбутніх випускників програми.

Недоліки

ЕГ встановила такі слабкі сторони та недоліки: • Відсутність фіксації пропозицій, що надходять від працедавців при розробці та перегляді мети, цілей та змісту ОП. • В структурно-логічній схемі ОК 1.1.3 Професійна педагогіка формує зв'язки з ОК 1.4.1 Переддипломна практика, ОК 1.5.1 Атестаційний екзаме́н та ОК 1.5.2 Кваліфікаційна робота, але в програму підсумкової атестації питання ОК 1.1.3 не включені, виконання кваліфікаційної роботи передбачає розв'язання актуальних проблем психологічного напрямку, а метою практики є оволодіння методами надання психологічної допомоги, що не пов'язано зі змістом ОК 1.1.3. • У табл. Матриця відповідності забезпечення ПРН відповідними ОК включено атестаційний іспит. • Обов'язкові ОК загальної підготовки слабо відображають предметну область спеціальності. • Відсутність у навчально-методичному забезпеченні ОК (Психологічна реабілітація: теорія та практика, Психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія, Психометрика та діагностика в реабілітології) рекомендованих закордонних джерел. • Зміст ОК «Інтелектуальна власність та авторське право» лише частково розкриває принципи академічного письма та дотримання норм академічної доброчесності у здобувачів даної ОП. • Виявлено неузгодженість опису процедури захисту кваліфікаційних робіт в Методичних рекомендаціях до написання та оформлення кваліфікаційних (магістерських) робіт за спеціальністю 053 Психологія з нормативними документами ЗВО, які регламентують проведення підсумкової атестації. • ОК 1.1.2 потребує посилення навчально-методичними публікаціями відповідно до змісту дисципліни. • Низька публікаційна активність НПП у наукометричних базах Scopus та Web of Science. • Результати щорічного оцінювання роботи НПП не оприлюднені на сайті Університету. • Не всі курси в електронному освітньому середовищі Google Classroom заповнені належним чином, а саме відсутність силабусів в навчальних електронних курсах: ОК 1.1.3 відсутній список рекомендованої літератури, силабус або РП, у ОК 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 1.2.6 - відсутні силабус або РП. • Недостатня кількість матеріально-технічних інструментів, у тому числі облаштованої аудиторії на кафедрі (або на базі Центру соціально-психологічної підтримки) для проведення практико-орієнтованих занять здобувачів ОПП в очному форматі. • Одночасне використання діючих положень щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП та перевірка створених проектів може створювати ризики перевантаження для учасників моніторингових процедур. • Внаслідок військових дій на сайт ЗВО були здійснені хакерські атаки, що спричинили нестабільну роботу сайту. Відповідно, необхідно систематизувати роботу сайту, щоб забезпечити зручність для користувачів під час надання рекомендацій до проектів освітніх програм. Також варто оптимізувати доступ до вибіркового дисциплін та інших важливих документів, щоб уникнути можливих технічних проблем.

Рекомендації

ЕГ рекомендує: • Гаранту ОП запровадити системну фіксацію фактів співпраці з працедавцями, що дасть можливість учасникам освітнього процесу сформувати цілісну картину процедурності оновлення ОП та її

відповідність актуальним професійним запитам психологів-практиків. • Гаранту ОП уточнити в структурно-логічній схемі взаємозв'язки ОК 1.1.3. до початку 2025-2026 н.р. • Гаранту ОП вилучити атестаційний іспит з переліку ОК, що формують ПРН до початку 2025-2026 н.р. • НПП, що забезпечують викладання ОК загальної підготовки, оптимізувати зміст тем для посилення відповідності предметній області спеціальності 053 Психологія та ОП "Кризова та реабілітаційна психологія". • НПП систематично інформувати здобувачів про можливості визнання результатів навчання, отриманих в неформальній/інформальній освіті в результати вивчення певних тем або ПРН ОК і роз'яснювати процедуру такого перезарахування. • Поповнити навчально-методичне забезпечення ОК 1.2.4, 1.2.6, 1.2.7 сучасними закордонними джерелами, які є відповідними до предметного поля дисципліни та стосуються актуальних психологічних досліджень до початку 2025-2026 н.р. • НПП, що викладає ОК 1.1.2 оновити зміст та доповнити дисципліну наступними темами «Академічне письмо» та «Академічна доброчесність» до початку 2025-2026 н.р. • Гаранту та завідувачу кафедри оновити п.3 Методичних рекомендацій до написання та оформлення кваліфікаційних (магістерських) робіт за спеціальністю 053 Психологія до початку 2025-2026 н.р. • Викладачу, що забезпечує ОК 1.1.2 доповнити навчально-методичними працями дисципліну до початку 2025-2026 навчального року. • НПП, що забезпечують викладання за ОПП, активізувати публікаційну активність статей у наукометричних виданнях Scopus та Web of Science протягом 2025-2026 навчального року. • НПП, що забезпечують викладання за ОПП, впорядкувати методичне наповнення ОК в електронному освітньому середовищі до початку 2025-2026 навчального року. • Для проведення практико-орієнтованих занять здобувачів ОПП забезпечити облаштування аудиторії на кафедрі(або на базі Центру соціально-психологічної підтримки) на початку відновлення аудиторної форми навчання. • З повагою до автономії Університету, керівнику Центру забезпечення якості вищої освіти разом із Головою ради якості унормувати процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у внутрішніх документах ЗВО до початку 2025-2026 н.р. • Гаранту ОП систематично забезпечувати своєчасне розміщення проєктів ОП на веб-сайті не менше, ніж за місяць до його затвердження. • Гаранту ОП, за підтримки Інституту дистанційної та заочної освіти, створити інтерактивну форму для отримання пропозицій і зауважень по проєкту ОП від зацікавлених сторін та розмістити її на сайті у вільному доступі або розмістити контактні дані (корпоративну електронну пошту кафедри / гаранта ОП) для отримання пропозицій та рекомендацій по оновленню ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Зміст ОП відповідає Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти, ступінь «магістр», галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 Психологія (наказ МОН України від 24.04.2019 року № 564) та забезпечує формування усіх загальних, спеціальних компетентностей, а також ПРН. Здобувачем освіти передбачено присвоєння кваліфікації магістр психології із можливістю працювати на посадах: практичний психолог, психолог, науковий співробітник-консультант (психологія), науковий співробітник (психологія), молодший науковий співробітник (психологія). З метою розширення компетентностей, ОП вміщує такі додаткові СК: СК11. Здатність самостійно вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері кризової та реабілітаційної психології, СК12. Здатність використовувати знання з кризової психології для здійснення психологічної реабілітації цивільного населення/ представників силових структур. ОП вміщує такі додаткові ПРН: ПРН12. Розробляти засоби психологічної реабілітації осіб, постраждалих внаслідок військового конфлікту, терористичних дій, надзвичайних та кризових ситуацій, пов'язаних з горем, втратою та іншими психотравмуючими впливами, ПРН13. Вміти використовувати отриманні теоретичні знання та практичні навички для надання психологічної допомоги різним категоріям населення під час воєнного і післявоєнного стану. Фокус ОПП спрямований на підготовку професіоналів до психологічної реабілітації різних категорій осіб, які знаходяться у кризових станах. Мета навчання – підготовка професіоналів, здатних розв'язувати складні практичні задачі у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення наукових та проєктних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога. Зі слів гаранта введення додаткових СК та ПРН було зумовлено прагненням робочої групи розширити практичну підготовку та сформувати у здобувачів широкий набір психологічного інструментарію проведення психологічних інтервенцій в кризовій та реабілітаційній психології, знання і вміння надавати необхідну допомогу особам, що постраждали внаслідок військової агресії. В ОП формування ПРН1 забезпечують 5ОК, ПРН2–9 ОК, ПРН3–5 ОК, ПРН4–7ОК, ПРН5–8 ОК, ПРН6–7ОК, ПРН7 – 5ОК, ПРН8 – 7 ОК, ПРН9 – 10 ОК, ПРН10 – 6 ОК, ПРН11 – 9 ОК, ПРН12 – 7 ОК, ПРН13 – 7 ОК. Таким чином,

ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

У ВСО зазначено, що підготовка здобувачів за ОП «Кризова та реабілітаційна психологія» найбільш влучно коригує щодо вимог, мети, загальних та професійних компетенцій, трудових функцій, умінь та навичок з Професійним стандартом «Практичний психолог (соціальна сфера)» (наказ Міністерства економіки, торгівлі та сільського господарства 03.02.2021 р. № 211 (<http://surl.li/ylaeyx>). Загальні та спеціальні компетентності, програмні результати навчання за ОП та професійного стандарту частково узгоджуються, зокрема: ЗК 1 та ЗК 6 ОП узгоджені з ЗК 1 професійного стандарту, СК5 – з ЗК3, ЗК 3 та ЗК 4 – з ЗК6, ЗК 9 – з ЗК 11, ЗК 5, ЗК 7 з ЗК 10, тощо. В ОП зазначено вид професійної діяльності за ДКООЗ:2010 – 2445.2 – психолог, 2445.2 – практичний психолог, тобто ОП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації відповідно до професійного стандарту 2445.2 – практичний психолог (соціальна сфера). На зустрічі гарант зазначив, що було проведено аналіз змісту ЗК освітнього стандарту «Психологія» та професійного стандарту «Практичний психолог (соціальна сфера)» і визначено їх схожість; вимоги до професії були враховані в останній редакції освітньої програми при формулюванні ПРН та відображено в темах практично-орієнтованих ОК. На зустрічі з працедавцями було з'ясовано, що існує потреба у випускниках цієї ОП, зокрема і в контексті працевлаштування психологами в соціальній сфері, наприклад здобувач ОП 2 курсу отримала запрошення на посаду психолога в центрі соціальних служб. Разом з тим, ЕГ відмічає, що в ОП недостатньо звернуто увагу на вивчення вітчизняної законодавчої бази з питань соціальних, психологічних та реабілітаційних послуг, особливості роботи з особами різних вікових та соціальних груп, представниками вразливих категорій осіб, аспектам соціально-психологічного супроводу різних категорій сімей, особливостям взаємодії з різними установами соціального профілю та налагодженню співпраці на міжвідомчому та міжрегіональному рівнях. Імплементация цих вимог до професійних компетентностей практичного психолога (соціальна сфера) дозволить посилити унікальність ОП та її галузевий контекст.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Діючий «План стратегічного розвитку державного університету Одеська політехніка на 2021-2026 рр.» (<http://surl.li/wpgbti>) визначає місію Університету як підготовку на засадах академічної культури доброчесності та національної ідентичності висококваліфікованих фахівців, здатних навчатися впродовж життя, та формування інтелектуального капіталу суспільства. Візія Університету – це бути сучасним університетом, який поєднує освітню, наукову та інноваційну діяльність в середовищі високої інституційної культури та здатним генерувати наукові знання та інноваційні технології, досягнення яких базовані на вікових традиціях пізнання та визнані в Україні і Світі. Мета ОП корелює із зазначеними місією та візією Університету, оскільки передбачає підготовку професіоналів, здатних розв'язувати складні практичні задачі у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення наукових та проектних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога. Мета ОП також відповідає 1, 4, 5, 6 основним завданням Університету, визначених у Статуті Національного університету «Одеська Політехніка» (<http://surl.li/tkwlbw>).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Обґрунтуванням для запровадження ОП «Кризова та реабілітаційна психологія» на кафедрі психології та соціальної роботи Університету, був ретельний аналіз професійної підготовки майбутніх психологів до реабілітаційної діяльності у ЗВО України. Результати цього дослідження, вимоги Стандарту, рекомендації консультанта з питань медико-психологічної реабілітації учасників бойових дій Всеукраїнської громадської організації «Спілка офіцерів України», президента Міжнародної благодійної організації реабілітаційного центру «Сходи», представників академічної спільноти з ЗВО південного регіону було враховано при проектуванні ОП. ОП було схвалено на засіданні кафедри психології та соціальної роботи 25.08.2022, протокол № 1., розглянуто на засіданні Ради з якості освітньої діяльності ЗВО 15.06.2023, протокол № 11, затверджено Вченою радою університету протокол № 12 від 27 червня 2023 р та введено в дію наказом Ректора від 28 червня 2023 р. № 57. На розширеному засіданні кафедри 2023 р. за участі стейкхолдерів (протокол 10 від 30.05.2023 р.) було змінено групу розробників ОП, запропоновано ввести професійну кваліфікацію: практичний психолог (соціальна сфера) (в затвердженій програмі 2024 р це не відображено), уточнено об'єкт вивчення та цілі навчання, а саме додано формулювання «реабілітаційна підтримка осіб з травматичним досвідом у кризових обставинах життя», доповнено фокус ОП: «Підготовка фахівців до психологічної реабілітації, фасилітаційної підтримки різних категорій осіб, які знаходяться у кризових станах, пережили травматичний досвід», поточнено формулювання СК 12, ПРН 12, 13. Також було змінено назви ОК 1.2.4. на «Реабілітаційна психологія», ОК 1.2.6. – на «Психодіагностика в реабілітології», ОК 1.2.7. – на «Психологічна

допомога в кризових станах». На зустрічі із роботодавцями було підтверджено, що вони вносять пропозиції щодо покращення ОП як на засіданні кафедри так і в особистому спілкуванні з гарантом ОП, але конкретних прикладів не навели, в протоколах обговорення ОП автори пропозицій по вдосконаленню ОП не зазначені. Під час зустрічі ними були висловлені пропозиції щодо удосконалення ОП, зокрема було акцентовано на важливості практичної підготовки здобувачів та наголошено на необхідності закріплення навичок реабілітаційної роботи здобувачів під час проходження переддипломної практики. НПП засвідчили, що свої пропозиції щодо вдосконалення ОП вони можуть висловлювати на засіданні кафедри та безпосередньо гаранту, здобувачі проходять моніторингове опитування, де можуть оцінити якість окремих ОК та висунути пропозиції стосовно їх змісту чи методів викладання. На думку ЕГ залучення стейкхолдерів має реальний характер, але рекомендується запровадити системну фіксацію фактів співпраці з працедавцями, що дасть можливість учасникам освітнього процесу сформулювати цілісну картину процедурності оновлення ОП та її відповідність актуальним професійним запитам психологів-практиків.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Особливість ОП полягає в спрямуванні на актуальні запити суспільства, сучасний стан психологічної науки, вимоги воєнного і поствоєнного періоду щодо формування психолога-професіонала, здатного надавати допомогу особам з травматичним досвідом, пов'язаним з горем, втратою та іншими стресовими впливами для збереження та відновлення психічного здоров'я. У ВСО зазначено, що при розробці ОП враховано Концепцію розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року (КМУ України № 1018-р від 27.12.2017), що передбачає підвищення рівня обізнаності щодо психічного здоров'я у суспільстві. Галузевий контекст був врахований в рамках дослідження професійної підготовки майбутніх психологів до реабілітаційної діяльності в ОП спеціальності 053 Психологія (36 першого та 42 другого рівнів) 29 ЗВО України: було визначено ті ООК та ВОК, що формують навички реабілітаційної роботи, проведено опитування практичних психологів для визначення та узагальнення професійних компетентностей в реабілітації. За результатами дослідження було опубліковано наукову статтю, де було презентовано результати емпіричного дослідження, що передбачало вивчення нормативної бази професійної підготовки майбутніх практичних психологів до реабілітаційної діяльності, аналіз чинних вітчизняних та європейських освітньо-професійних програм за спеціальністю 053 – Психологія в аспекті реабілітаційної діяльності, опитування практичних психологів з досвідом проведення психологічних реабілітацій, та було спрямовано на визначення спеціальних компетентностей, необхідних практичному психологу для проведення ефективної реабілітаційної діяльності. Галузевий аспект реалізується за рахунок формулювання цілей навчання і ПРН, а також через вибір здобувачами актуальної тематики кваліфікаційних робіт з урахуванням найбільш актуальних питань у сфері психічного здоров'я, стресового та інших травматичних ситуацій, наслідків впливу військової агресії як для учасників бойових дій, так і цивільного населення та ін. Під час формулювання цілей, ПРН та змісту ОП враховувались загальні складові підготовки майбутніх фахівців-психологів в європейському просторі Ягеллонського університету (Краків, Польща), Портсмутського університету (Портсмут, Великобританія), SWPS (Університеті Гуманітарних Наук і Психології, Варшава, Польща). Професійна підготовка на ОП здійснюється з урахуванням: Міжнародних практик кризового консультування (Crisis Counseling), Міжнародної класифікації функціонування, інвалідності та здоров'я (МКФ) ВООЗ, World Health Organization's International Classification of Functioning, Disability, and Health (ICF), rehabilitation psychologists), Міжнародних етичних засад психологів (Universal Declaration of Ethical Principles for Psychologists). Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що в цілому цілі та зміст ОП розробляються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, сучасного ринку праці, регіонального контексту, а також досвіду аналогічних українських і закордонних програм.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ фіксує повну відповідність за підкритеріями 1.1, 1.3, 1.4, 1.5 та у значному ступені за підкритерієм 1.2. Зважаючи на відповідність цілей ОП стратегічним завданням, місії та візії Національного університету «Одеська політехніка», визначення цілей та програмних результатів ОП з урахуванням позицій здобувачів, академічної та наукової спільнот; врахування регіонального та галузевого контексту, а також ґрунтовний аналіз досвіду вітчизняних та іноземних освітніх програм та присутні недоліки, зокрема, відсутність системності у фіксації й оприлюдненні фактів співпраці з усіма категоріями стейкхолдерів експертна група дійшла висновку, що ОП у контексті Критерію 1 відповідає рівню В. Позитивними практиками є те, що: При впровадженні ОП Кризова та реабілітаційна психологія галузевий контекст був врахований в рамках ґрунтового дослідження професійної підготовки майбутніх психологів до реабілітаційної діяльності в ОП спеціальності 053 Психологія (36 бакалаврського та 42 магістерського рівнів) 29 ЗВО України: було визначено ті обов'язкові та вибіркові ОК, що прямо чи опосередковано формують навички реабілітаційної роботи, проведено опитування практичних психологів для визначення професійних компетентностей щодо реабілітаційної діяльності та було виокремлено узагальнені професійні компетентності реабілітаційної діяльності. Під час формулювання цілей, ПРН та змісту ОП враховувались загальні складові підготовки майбутніх фахівців-психологів в європейському просторі: спеціалізації «Клінічна психологія протягом життя», «Психологія суспільного життя» Ягеллонського університету (Краків, Польща); тенденції навчання Портсмутського університету (Портсмут, Великобританія) – наукове дослідження свідомих та несвідомих явищ, людської поведінки і світосприйняття, а також девіацій, адикцій, маній тощо; зміст підготовки на спеціалізаціях

«Клінічна психологія і здоров'я» та «Практична соціальна психологія» у SWPS (Університеті Гуманітарних Наук і Психології, Варшава, Польща).

Недоліки

Відсутність фіксації пропозицій, що надходять від працедавців при розробці та перегляді мети, цілей та змісту ОП.

Рекомендації

Гаранту ОП запровадити системну фіксацію фактів співпраці з працедавцями, що дасть можливість учасникам освітнього процесу сформувати цілісну картину процедурності оновлення ОП та її відповідність актуальним професійним запитам психологів-практиків.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг даної освітньо-професійної програми становить 90 кредитів ECTS, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня. Обсяг обов'язкових ОК становить 67,5 кредитів ECTS (75%), з них навчальних дисциплін загальної підготовки 9,0 кредитів ECTS (13,3%), навчальних дисциплін професійної підготовки – 28,5 кредитів ECTS (42,2%), на практичну підготовку відведено 12 кредитів ECTS (17,8%), на атестаційний екзамен – 1,5 кредити ECTS (1,35%), на кваліфікаційну роботу – 16,4 кредитів ECTS (14,85%). Обсяг, який відводиться на вибіркові дисципліни, становить 22,5 кредитів ECTS (25%). Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ECTS) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП передбачає вивчення 10 обов'язкових ОК, вибіркових ОК, проходження переддипломної практики, виконання кваліфікаційної роботи та атестаційний іспит загальним обсягом 90 кредитів ECTS. Співвідношення ПР і ОК є збалансованим та у сукупності ОК дають можливість досягти заявлених ПРН. ПРН₁ забезпечують 5 ОК; ПРН₂ – 9 ОК; ПРН₃ – 5 ОК; ПРН₄ – 7 ОК; ПРН₅ – 8 ОК; ПРН₆ – 7 ОК; ПРН₇ – 5 ОК; ПРН₈ – 7 ОК; ПРН₉ – 10 ОК; ПРН₁₀ – 6 ОК; ПРН₁₁ – 9 ОК; ПРН₁₂ – 9 ОК і ПРН₁₃ – 7 ОК. ОК_{1.5.1} забезпечує формування усіх ПРН, що на думку ЕГ є неможливим, оскільки атестаційний екзамен має на меті перевірку рівня ПРН, вже сформованих за період навчання на ОП. Для формування дослідницької складової навчання в ОК включено розгляд сучасних наукових концепцій, підходів в організації та проведенні наукових досліджень, закономірностей та особливостей експериментальної наукової діяльності (ОК_{1.2.1}), використання та інтерпретації психодіагностичних методів (ОК_{1.2.6}), аналізу та підготовки наукових публікацій (ОК_{1.1.1}, 1.1.2), планування та проведення експериментального дослідження при виконанні кваліфікаційної роботи (ОК_{1.5.2}). Формування професійних практичних навиків реалізовано через аналіз практичного досвіду психологічної реабілітації (ОК_{1.2.4}, 1.2.5) розвиток навичок діагностики та прогнозування в психологічній практиці (ОК_{1.2.6}, 1.2.7), розробку програм психологічної інтервенції різних категорій осіб (ОК_{1.2.2}, 1.1.3), завдання практики (ОК_{1.4.1}). Правничий світогляд формує ОК_{1.1.3}, мовні компетентності – ОК_{1.1.1}, пошук, опрацювання та аналіз знань із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій забезпечується завданнями ОК_{1.4.1} і 1.5.2. У ВСО зазначено, що ерудованість у різних сферах знання і засвоєння навичок соціогуманітаристики формується під час вивчення ВОК. Аналіз структурно-логічної схеми ОП дозволяє констатувати, що в цілому ОК складають логічну послідовність, зокрема: пререквізитами для вивчення ОК_{1.2.5} Психологічна реабілітація різних категорій осіб є вивчення ОК_{1.2.2} Професійна діяльність практичного психолога та ОК_{1.2.7} Психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія; наявні взаємозв'язки між ОК I семестру, що дозволяє цілісно формувати необхідні професійні компетентності та програмні результати навчання.

ЕГ зауважує, що ОК 1.1.3 Професійна педагогіка пререквізитів немає та серед інших, формує зв'язки з ОК 1.5.1, але в програму підсумкової атестації питання ОК 1.1.3 не включені, в РНП ОК 1.1.3 зазначено, що навчальні знання, є основою для вивчення ОК, яких в переліку ОП немає (Н-д «Professional mobility in the socioeconomic field»), тому взаємозв'язки ОК 1.1.3 потребують уточнення. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що у структурно-логічній схемі є логічна послідовність вивчення ОК, але рекомендовано не включати ОК 1.5.1 у перелік ОК, що формують ПРН. У сукупності ОК дають можливість досягти заявлених цілей та ПРН, визначених Стандартом 053 Психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та визначених в ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Опис предметної області спеціальності наведений у Стандарті вищої освіти (<http://surl.li/gxurja>) узгоджується з описом предметної області ОП. ЕГ, опрацювавши зміст РП ОК та проаналізувавши змістове наповнення ОП визначила, що ОК в цілому відповідають предметній області спеціальності. Теоретичний зміст предметної області відображають такі ОК: Бізнес-модель організації психологічних служб, Психологічна реабілітація: теорія та практика, Психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія; формування методів та технологій забезпечують Дизайн психологічного дослідження, Професійна діяльність практичного психолога, Психометрика та діагностика в реабілітології, Психологічна реабілітація різних категорій осіб, Професійна педагогіка; інструментарію предметної області відповідає використання в навчанні мережових систем пошуку та обробки інформації; бібліотечних ресурсів та технологій, мультимедійне обладнання, методи статистичної обробки даних. Всі вищезгадані ОК відображають психологію як самостійну галузь знань, але недостатньо змістово відображають питання психофізіологічних процесів та механізмів, які лежать в основі різних форм психічної активності. На запит ЕГ були надіслані зразки завдань та перелік затверджених тем кваліфікаційних робіт. Їх аналіз свідчить про відповідність предметній області спеціальності та спрямованість на дослідження психологічних характеристик студентської молоді, осіб, що постраждали внаслідок війни, перебувають в кризовій чи невизначеній ситуації у зв'язку з професійними та віковими особливостями. Для посилення відповідності предметній області ОК 1.1.1 варто доповнити темами поглибленого вивчення англomовного матеріалу, що відповідає спрямованості ОП, для володіння психологічною термінологією, здатністю до розпізнавання стилістичних особливостей фахового мовлення та читання спеціалізованої літератури; ОК 1.1.2 – законодавчого регулювання дозвільної діяльності у сфері психології. Згідно РП ОК 1.1.3. спрямована на формування комплексного уявлення про психолого-педагогічні особливості навчально-виховного процесу, методи і форми організації професійного навчання, засоби виховання та розвитку особистості майбутнього фахівця, ЕГ рекомендує оптимізувати зміст дисципліни до змісту предметної області ОП «Кризова та реабілітаційна психологія». За навчальним планом 2023 року сторінки освітніх компонентів є доступними для зовнішнього перегляду (<http://surl.li/fhsgvy>). У Табл. 3. Матриця відповідності надано повну інформацію щодо забезпечення кожного ПРН обов'язковими освітніми компонентами та відповідними до кожного ОК методами навчання, формами та методами оцінювання. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що змістове наповнення ОП в цілому відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності, але в обов'язкові ОК загальної підготовки варто включити теми, які посилять відповідність предметній області спеціальності «Психологія» та ОП «Кризова та реабілітаційна психологія».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами ОП регламентується такими нормативними документами Університету: «Положення про організацію освітнього процесу в Державному університеті «Одеська політехніка» (<http://surl.li/dkgbfi>); Положення про порядок організації вивчення вибіркового освітнього компонентів (<http://surl.li/rgkcbh>). ІОТ у здобувачів ОП «Кризова та реабілітаційна психологія» реалізується через вибір теми та керівника кваліфікаційної роботи, обрання вибіркового ОК, долучення до роботи наукових гуртків та участі у наукових конференціях, можливість самостійного обрання бази практики, участь у програмах міжнародної академічної мобільності, участь у заходах формальної чи інформальної освіти. Обсяг вибіркового компонент складає 22,5 кредитів ECTS - 25% від загального обсягу програми. Здобувачі мають можливість вибору 5 вибіркового ОК з каталогу вибіркового дисциплін ОП чи інших ОП, що представлені в каталозі вибіркового дисциплін (<http://surl.li/ssowqh>). Процедура вибору ОК здобувачами першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти (денна та заочна форма навчання) передбачає оприлюднення інформації щодо переліку вибіркового ОК, які пропонуються для вибору до 30 червня попереднього навчального року та інформування здобувачів щодо можливості перегляду анотацій на сайті Університету, до 15 жовтня здобувачі подають заявки на вивчення конкретних дисциплін вибіркового блоку, до 30 жовтня деканати формують остаточні списки дисциплін та навчальних груп для їх вивчення, згідно з правилами формування академічних груп, представлених в п.2 Положення про освітній процес. Силабуси всіх ОК повинні бути розміщені розміщуються в відповідних каталогах ОП. Під час зустрічей було з'ясовано, що для ознайомлення здобувачів з змістом ВОК проводиться онлайн конференція Zoom, де викладачі презентують дисципліни вільного вибору, здобувачі засвідчили що можуть звертатися за додатковими консультаціями про спрямованість та зміст ВОК до гаранта, завідувача кафедри чи НПП. Здобувачі можуть обрати 5 ВОК у другому семестрі – кожна по 4,5 кредити з заліковою формою контролю. На зустрічі з НПП було з'ясовано, що каталог вибіркового дисциплін затверджується щороку з урахуванням зацікавленості здобувачів під час попереднього вибору. Обрання наукового керівника та теми кваліфікаційної роботи проводиться на початку 3 семестру, терміни виконання завдань кваліфікаційної роботи – з 18.09 по

Об.12.2024 р., на зустрічі було підтверджено, що це відбувається відкрито, з ініціативи здобувача та його зацікавленості у певному напрямку наукового пошуку. Таким чином, здобувачі мають можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, у ЗВО існує широкий перелік ВОК, процедура їх вибору чітка, зрозуміла; здобувачі мають можливість впливати на формування переліку вибіркових ОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка в «Одеській політехніці» регламентована Положенням про проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти в Одеському національному політехнічному університеті (<http://surl.li/amjinz>), яке визначає вимоги до баз практик, особливості організації практик, підведення підсумків практик. Метою переддипломної практики здобувачів другого курсу ОП є оволодіння сучасними методами надання психологічної допомоги, закріплення професійних знань, умінь та навичок в умовах реальної професійної діяльності, формування здатності до прийняття рішень в межах виконання професійних обов'язків. Під час проходження практики здобувачі закріплюють навички психологічної діагностики, психологічного прогнозування, психологічної реабілітації, психоедукації, здобувають досвід виконання конкретних завдань практичного психолога та проводять збір емпіричного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи. Базами для проходження переддипломної практики є установи з якими укладено відповідні угоди про співробітництво або місце роботи здобувача, якщо там є відповідність вимогам до практичної підготовки ОП. Відповідно до угод, наданих на запит ЕГ базами практики можуть бути: Одеський обласний та міський центри соціальних служб для сім'ї, дітей, молоді, КНП Одеський обласний медичний центр психічного здоров'я, КУ Центр соціально-психологічної реабілітації дітей, КЗ Центр соціально-психологічної реабілітації дітей ООДА, Центр соціальних служб ОМР, КУ Територіальний центр соціального обслуговування Малиновського району, Управління Державної пенітенціарної служби, Одеський інститут удосконалення вчителів, ГО Асоціація професійних консультантів та супервізорів, ГО Реабілітаційний центр Св. Павла, БО Реабілітаційний центр сходи, ГО Асоціація ЛГБТ Ліга, Благодійна організація «Сонячні діти», БФ Жива надія, ГО Альтернатива, ГО Білий ангел, ГО Життя плюс, ГО ІТ-бабусі, ФОП Задніпряна-Уманець Н.О., у м. Одеса, у 2024 р. здобувачі проходили практику на базі: Центру соціальних служб Одеської міської ради, КНП «Одеський обласний центр психічного здоров'я», військова частина М.Київ, тощо, частина здобувачів була направлена для проходження практики на кафедрі психології та соціальної роботи. Зі слів завідувача кафедри, здобувачів, які не мають можливості фізичної присутності на базі практики, направляють на кафедру та організують дистанційне її проходження, для цього керівником призначають досвідченого фахівця-практика з числа НПП, який адаптує завдання до умов дистанційного формату для можливості виконання всіх компетентностей та ПРН, передбачених програмою а здобувач, долучаючись до роботи благодійних фондів по місцю перебування, реалізує практичні завдання. Під час зустрічі зі здобувачами освіти було з'ясовано, що вони задоволені організацією і змістом практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Аналіз ОК ОП свідчить про наявність цілей, спрямованих на формування соціальних навичок (softskills), що зауважено у ВСО та підтверджено на відео зустрічах. ЗК3 – здатність генерувати нові ідеї (креативність) формується у 4 ОК, ЗК 4 - уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми – у 4 ОК; ЗК5 – цінування і повага до різноманітності та мультикультурності – у 1 ОК, ЗК6 – здатність діяти на основі етичних міркувань – у 3 ОК, ЗК 7 – здатність діяти соціально відповідально іта свідомо – у 2 ОК, ЗК9 – здатність мотивувати людей і рухатись до спільної мети – у 2 ОК. Окрім того, підготовка за спеціальністю 053 “Психологія” передбачає те, що більшість практико-орієнтованих психологічних дисциплін включають необхідність опанування соціальними навичками (soft skills) в якості базового компонента професійної компетентності психолога. На формування соціально-комунікативних навичок (soft skills) впливає участь у наукових конференціях, проходженні практики, участь у наукових гуртках та залучення до студентського самоврядування. Впродовж періоду навчання, завдяки презентації результатів власних наукових досліджень; виступу на семінарських заняттях, виступах на наукових конференціях, засіданнях наукового гуртка, у ході практичного навчання, участі у тренінгових заняттях у здобувачів розвивається емпатія, толерантність, тактовність, креативне мислення; управління інформацією; уміння формувати власну думку та приймати рішення; комунікативні здібності та високий рівень самоорганізації. ЕГ вважає, що ця ОП повноцінно забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг окремих ОК ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти визначений у відповідності з внутрішніми нормативними документами Університету: Положення про організацію освітнього процесу в Державному університеті Одеська політехніка (<http://surl.li/iniawa>) Методичні рекомендації із розрахунку навантаження здобувачів ВО (<http://surl.li/toyjge>); Положення про самостійну роботу здобувачів вищої освіти в ОНПУ (<http://surl.li/gxxvrx>). Для того, щоб здобувачі мали достатньо часу для навчання, враховуються всі форми навчальної діяльності, заплановані в навчальному плані. НПП розраховує час, необхідний для виконання кожного з

навчальних елементів ОК. При розрахунку навантаження враховують час на аудиторну роботу та на самостійну роботу. На одну годину лекцій, практичних та семінарських занять потрібно 0,5 години самостійної роботи здобувача (СРС). Для виконання рефератів, розрахункових, графічних, розрахунково-графічних робіт в план додають 15 годин СРС. Для виконання курсової роботи в план додають 30 годин СРС. Навантаження здобувача визначається структурою конкретної дисципліни. Час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується навчальним планом і повинен бути не менш 1/3 та не більш 2/3 загального обсягу аудиторного часу, та не менше 50 % від загального об'єму освітнього компонента і вимагає від викладача розробки чіткого нормативно-методичного і організаційного забезпечення даного виду діяльності. Співвідношення різних видів аудиторної роботи, співвідношення самостійної та аудиторної роботи здобувача визначається структурою конкретної дисципліни, з урахуванням змісту та результатів навчання, які вона забезпечує. При формуванні навчальних планів керуються нормативами розподілу навантаження здобувачів, відображеними у документі «Вказівка про формування навчальних планів підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та другого (магістерського) рівня вищої освіти» (<http://surl.li/tphmgn>). Для з'ясування задоволеності здобувачів навчальним навантаженням та визначення достатньо чи недостатньо часу для виконання окремих навчальних завдань є у здобувача, відповідні питання включені в анкету для моніторингу якості викладання ОК. 100 % здобувачів відповіли, що їм вистачає часу на самостійну роботу та кількість годин для вивчення дисципліни є достатньою.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практикоорієнтованість освітньої програми забезпечується змістом практичних занять на всіх обов'язкових та вибіркових ОК, під час яких використовують кейс-методи, групову роботу, тренінгові заняття, воркшопи, тощо. До викладання обов'язкових ОК залучено 5 НПП, що мають професійний досвід в галузі, для проведення гостьових та бінарних лекцій запрошують професіоналів практиків. У 3 семестрі здобувачі закріплюють практичні навички під час 8-тижневої практики, особливістю якої є дослідження актуальних проблем надання кризової, посткризової психологічної та реабілітаційної допомоги, планування та проведення діагностичних, психоедукаційних заходів, розробка та впровадження психологічних інтервенцій в індивідуальну та групову роботу. При написанні кваліфікаційної роботи здобувач проводить як теоретичні так і емпіричні та практично-прикладні дослідження, застосовує набуті за час навчання навички для розв'язання актуальних проблем психологічного напрямку. Підготовка здобувачів за дуальною формою не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Підготовка за ОП та формування ряду загальних компетентностей у здобувачів має на меті забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю, забезпечення якісної освіти та заохочення до навчання впродовж життя, формування толерантності та повага до мультикультурності, прийняття рішень на основі етичних міркувань, забезпечення гендерної рівності, соціальна відповідальність, сприяння побудові відкритого суспільства. Підготовка професіоналів за ОП та їх працевлаштування у психологічні служби може сприяти сталому розвитку міста та територіальних громад області, підвищення рівня обізнаності щодо психічного здоров'я у суспільстві та подолання стигматизації, рівних прав людей з проблемами психічного здоров'я, розвиток системи допомоги та реабілітації для осіб в кризових ситуаціях. На зустрічі з менеджментом було встановлено, що в реалізації ОП Університет забезпечує розбудову якісної освіти (Статут національного університету «Одеська політехніка» <http://surl.li/gjsxzs>), підтримує організацію доступного освітнього простору для осіб з особливими освітніми потребами, забезпечує вільне від насильства і соціальних бар'єрів та ефективне середовище навчання для всіх (Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами (<http://surl.li/ytjyvv>) та Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час перебування на території (в приміщеннях) (<http://surl.li/sdtnqr>), оприлюднено контактні дані для отримання допомоги та супроводу під час відвідування Університету (<http://surl.li/ncdyrd>)), дотримується принципів гендерної рівності (Положення про гендерну рівність (<http://surl.li/lchkxj>), сприяє міцному здоров'ю, інноваціям та партнерство заради сталого розвитку (План стратегічного розвитку державного університету Одеська політехніка на 2021 – 2026 рр. <http://surl.li/itthzs>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ фіксує повну відповідність за підкритеріями 2.1, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 та часткову відповідність за підкритерієм 2.2., 2.3. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту, здобувачі мають можливості формування індивідуальної освітньої

траєкторії, у структурно-логічній схемі є логічна послідовність вивчення ОК. У сукупності ОК дають можливість досягти заявлених цілей та ПРН, визначених Стандартом вищої освіти спеціальності 053 Психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та визначених в ОП «Кризова та реабілітаційна психологія», змістове наповнення ОП в цілому відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності. Позитивним є те, що здобувачі мають можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії, у ЗВО існує широкий перелік ВОК, процедура їх вибору чітка, зрозуміла; здобувачі мають можливість впливати на формування переліку вибіркових ОК. Практикоорієнтованість освітньої програми забезпечується змістом практичних занять, формати та методами навчання, залученням фахівців галузі до проведення аудиторних занять та гостьових лекцій, виконанням завдань практики та вимог виконання кваліфікаційної роботи. Освітня програма забезпечує набуття цілей сталого розвитку. ОП повноцінно забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), практична підготовка здобувачів вищої освіти дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності, а можливість проходити практику на базах, з якими укладено угоди дозволяє врахувати спрямованість програми.

Недоліки

1. У табл. Матриця відповідності забезпечення ПРН відповідними ОК включено атестаційний іспит. 2. В структурно-логічній схемі ОК 1.1.3 Професійна педагогіка формує зв'язки з ОК 1.5.1 Атестаційний екзамен, але в програму підсумкової атестації питання ОК 1.1.3 не включені, в РНП ОК 1.1.3 зазначено, що навчальні знання, є основою для вивчення ОК, яких в переліку ОП немає (Н-д «Professional mobility in the socioeconomic field»). 3. Обов'язкові ОК загальної підготовки слабо відображають предметну область спеціальності.

Рекомендації

1. Гаранту уточнити в структурно-логічній схемі взаємозв'язки ОК 1.1.3. до початку 2025-2026 н.р. 2. аранту при наступному перегляді освітньої програми вилучити атестаційний іспит з переліку ОК, що формують ПРН до початку 2025-2026 н.р. 3. НПП, що забезпечують викладання навчальних дисциплін загальної підготовки, для посилення відповідності предметній області спеціальності 053 Психологія, до початку 2025-2026 н.р. доповнити зміст ОК 1.1.1 Професійна іноземна мова темами поглибленого вивчення англomовного матеріалу у межах спеціальності «Психологія», для володіння психологічною термінологією, здатністю до розпізнавання лексико-граматичних та стилістичних особливостей фахового мовлення та читання спеціалізованої літератури; ОК 1.1.2 «Інтелектуальна власність та авторське право» доповнити вивченням законодавчого регулювання дозвільної діяльності у сфері психології; оптимізувати зміст ОК 1.1.3 до змісту предметної області ОП «Кризова та реабілітаційна психологія».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

На сайті Національного університету «Одеська політехніка» на сторінці «Вступнику» (<http://surl.li/poxxvb>) представлена інформація про особливості вступної кампанії для громадян та жителів України та для іноземців. Тут розміщено інформацію щодо вступної кампанії: про правила вступу для українських та іноземних абітурієнтів, контакти приймальної комісії, правила регулювання подовження навчання при поновленні чи переведенні з іншого ЗВО, відомості про підготовку до вступу на навчання, освітні центри «Крим Україна» та «Донбас Україна». На сторінці окремо представлена інформація для тих, хто вступає ОП другого(магістерського) рівня на основі НРК 5 та для тих, хто вступає на основі НРК 6 і НРК 7. В Правилах прийому до Національного університету «Одеська політехніка» у 2024 р. (<http://surl.li/fuyqfv>) зазначено, що прийом здійснюється на конкурсній основі за відповідними джерелами фінансування та детально описано порядок проведення вступних випробувань та порядок формування та оприлюднення рейтингових списків.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому переглядаються та затверджуються Вченою радою Національного університету «Одеська політехніка» з урахуванням наказів, постанов та рекомендацій МОН України. Зарахування на ОП проводиться за результатами ЄВІ, ЄФВВ, фахового іспиту, співбесіди, вступного іспиту для іноземців, розгляду мотиваційних листів.

Для абітурієнтів на сайті (<http://surl.li/kmfaiu>) оприлюднені перелік предметних ЄФВВ, покликання на програму ЄВІ, ЄФВВ, співбесіду з іноземної мови, правила написання мотиваційного листа, програма фахового вступного випробування. Програма фахового вступного випробування (<http://surl.li/eeveol>) на ОП «Кризова та реабілітаційна психологія» спеціальності 053 Психологія (2024 р.) є чіткою та зрозумілою, містить перелік тем, укладений відповідно до вимог Стандарту для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, детальну інформацію про критерії оцінювання та рекомендовану літературу. Конкурсний бал розраховується за формулою: $KB = 0,2 \times P1 + 0,2 \times P2 + 0,6 \times P3$, де $P1$ - кількість балів, отриманих за результатами тестів загальних навчальних компетентностей ЄВІ, $P2$ – результат тесту з іноземної мови ЄВІ, співбесіди з іноземної мови, $P3$ – результати ЄФВВ/співбесіди з фахового іспиту. Завдання для фахового вступного випробування щороку оновлюються, іспит передбачає вільну орієнтацію вступника у загальній проблематиці профільного матеріалу. Враховуючи вищевикладене, ЄГ дійшла висновку, що правила прийому на навчання та зміст випробувань відповідає рівню вхідних компетентностей, які необхідні для того, щоб розпочати навчання на ОП «Кризова та реабілітаційна психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти і враховують особливості спеціальності та освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів освітньої академічної мобільності, згідно п.4. «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (<http://surl.li/smkqrt>), проводиться з використанням системи ECTS на підставі документа з результатами вивчення дисциплін, кредитами та інформацією про систему оцінювання. У п.16 «Порядку реалізації права на академічну мобільність» (<http://surl.li/sikely>) вказано, що зміст освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження, виконаного відповідно до договору академічної мобільності в закладі-партнері, зіставляється з результатами навчання, запланованого за ОП. Визначені освітні компоненти визнаються в повному обсязі, а здобувач, щодо якого прийнято таке рішення, не повинен виконувати будь-яке інше додаткове навчальне навантаження за цими освітніми компонентами. В разі невиконання обсягу навчального навантаження здобувач зобов'язаний ліквідувати академічну заборгованість в установленому порядку. Порядок визнання та перерахування результатів навчання здобутих на інших ОП описано в п.8 «Положення про відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в ОНПУ» (<http://surl.li/xjdmwx>): рішення про визнання результатів навчання приймається директором ННІ на підставі заяви, академічної довідки та аналізу навчального плану ОП, яку планує вивчати здобувач. Перераховуються ОК, що мають однакову чи схожу назву та розбіжність в кредитах ECTS до 25%. Академічна різниця між навчальними планами, яка не може перевищувати 30 кредитів, повинна бути ліквідована протягом навчального року. На сайті ЗВО, в розділі Міжнародне співробітництво (<http://surl.li/jrtekm>), розміщена інформація про форми мобільності, перелік університетів-партнерів, вимоги до претендентів та перелік документів, необхідних для формування договору. Під час відкритої зустрічі було повідомлено, що починається розробка програми національної мобільності для здобувачів ОП з Кам'янець-Подільським національним університетом ім. І. Огієнка. Під час зустрічей з менеджментом та НПП ЄГ повідомили, що заклад сприяє розвитку міжнародної співпраці та академічній мобільності, зокрема здобувачі кафедри долучені до участі у проекті міжнародної співпраці UUNo9 TWINNING, можуть приймати участь у міжнародній мобільності у Польському, Іспанському та Німецькому мовних інститутах, процедура визнання результатів навчання, передбачає звернення здобувача освіти з відповідною заявою до декана факультету, після чого відбувається розгляд деканом факультету відповідних академічних документів та визнання результатів, але досвіду участі у програмах міжнародної мобільності та перерахування результатів здобувачам ОП не було. На підставі аналізу вищезгаданих документів та отриманої інформації під час зустрічей із фокус-групами, ЄГ дійшла висновку, що правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, є чіткими та зрозумілими, розробленими у відповідності з Конвенцією про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти регулює «Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<http://surl.li/ubxakp>). Для зарахування здобувач подає до деканату інституту заяву, декларацію про навчання та, за наявності, додаткові документи. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання становить не більше 10 днів. Оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника здійснюють гарант ОП та викладачі кафедри, що забезпечують відповідні освітні компоненти. Визнані результати неформального та інформального навчання використовуються для зарахування здобувачу як певних освітніх компонентів ОП, так і окремих видів навчальної роботи чи тем в межах освітнього компоненту. На зустрічі з академічним персоналом було зазначено, що двічі на рік НПП проводять моніторинг курсів на освітніх платформах, тренінгів, вебінарів, що відповідають змісту ОК та рекомендують їх здобувачам безпосередньо на парі, шляхом розміщення інформації на сайті, в групах у месенджерах. Про можливість перерахування результатів

неформальної освіти здобувачам повідомляють на першій парі під час оголошення критеріїв оцінювання навчальних досягнень, а сертифікати, що підтверджують участь у програмах неформальної та інформальної освіти оприлюднюють на сайті кафедри (<http://surl.li/ygacqi>), але за цією ОП оприлюднено 1 сертифікат. У ВСО зазначено, що прикладів визнання та перезарахування результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та інформальної освіти не було, хоча здобувачі активно долучаються до програм неформальної та інформальної освіти, а результати реалізуються у навчальній, науковій та практичній діяльності. Під час зустрічі директор інституту повідомив, що попереднього досвіду перезарахування здобувачам ОП немає, але зараз вже подано на розгляд дві заяви про визнання результатів неформальної освіти та починається оформлення необхідних протоколів перезарахування.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП повною мірою відповідає нормативним вимогам за критерієм 3, зокрема Правила прийому на навчання враховують особливості самої освітньої програми та вимоги Стандарту освіти, є публічними, зрозумілими, чіткими, не містять дискримінаційних положень, у ЗВО існують зрозумілі та доступні правила визнання результатів навчання у рамках академічної мобільності, перезарахування результатів навчання, отриманих на інших ОП та отриманих у неформальній освіті.

Недоліки

Відсутність прикладів визнання та перезарахування результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та інформальної освіти, незважаючи на запевнення, що здобувачі активно долучаються до такого навчання.

Рекомендації

НПП систематично інформувати здобувачів про можливості зарахування визнаних результатів навчання, отриманих в неформальній/інформальній освіті в результати вивчення певних тем або програмні результати навчання в межах освітніх компонентів та роз'яснювати процедуру такого перезарахування.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес в Національному університеті «Одеська політехніка» відповідає вимогам законодавства. Методи та форми навчання на ОП регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в Державному університеті «Одеська політехніка» (<http://surl.li/nnged>). Під час онлайн-зустрічей ЕГ підтвердила використання платформи Google Classroom та програми для організації відеоконференцій Zoom за ОП. Основними формами навчання за ОП є лекції, практичні, індивідуальні заняття, консультації. Аналіз методичного забезпечення ОК підтвердив використання традиційних (лекції з елементами евристичної бесіди, пояснення, бесіда, дискусія, обговорення проблемних ситуацій, мозковий штурм тощо) та інноваційних (лекції-візуалізації, кейс-стаді, відео-презентації, рольові та ділові ігри, есе тощо), інтерактивних (Mentimeter, Vevox, Jamboard) методів навчання та викладання за ОП. Під час акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилася, що такі форми та методи навчання та викладання дозволяють досягти заявлених в ОП цілей та ПРН, ґрунтуються на принципах академічної свободи та відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що інформація з приводу розкладу, методів навчання, критеріїв оцінювання та форм контролю розміщена на офіційній сторінці ЗВО Національний університет «Одеська політехніка». Варто зазначити, що інформування щодо ОК відбувається на першому занятті, що було повідомлено ЕГ під час зустрічей з НПП та здобувачами. Для виявлення рівня задоволеності методами навчання і викладання на ОП проводяться опитування (<http://surl.li/tfzuqr>). Під час відеоконференцій з НПП та здобувачами ЕГ встановила, що принципи академічної свободи на ОП реалізуються через можливість НПП самостійно обирати методи навчання та викладання, пропонувати нові ОК та визначати їх зміст, здобувачі вищої освіти мають можливість самостійно обирати тематику кваліфікаційних робіт, формувати індивідуальний навчальний план. Аналіз використання студентоцентрованого підходу на ОП передбачає: вільний

вибір вибіркового ОК, що регламентується «Положенням про порядок організації вивчення вибіркового освітнього компонента» (<http://surl.li/sjxbhz>). Під час відеоконференції з студентським самоврядуванням та здобувачами вищої освіти ЕГ пересвідчилася, що в Університеті думка здобувачів береться до уваги шляхом їх залучення в діяльність Вченої ради університету, робочих груп з ОП та різноманітних комісій в ЗВО Національний університет «Одеська політехніка».

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ЕГ підтвердила, що у ЗВО Національний університет «Одеська політехніка» усім учасникам освітнього процесу надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання (з'ясовано під час зустрічі із здобувачами). З інформацією про обов'язкові ОК здобувачі мають можливість ознайомитися в силабусах та методичних рекомендаціях до ОК, які розміщені на гугл-диску кафедри ПСР (<http://surl.li/hzkwom>), сторінках ОК, які розміщені на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/ybpsxk>). Здобувачі мають можливість ознайомитися в силабусах та методичних рекомендаціях з темами занять, формами контрольних заходів, критеріями оцінювання. ЗВО Національний університет «Одеська політехніка» активно використовує ресурс сайту кафедри психології та соціальної роботи та групи у соціальних мережах для розміщення необхідної інформації. В освітньому процесі використовуються платформи Google Диск та Google Classroom як засоби дистанційної передачі навчально-методичних матеріалів, до яких здобувачі мають безоплатний та необмежений доступ. Для кожного ОК створено окремий курс. ЕГ було продемонстровано гарантом доступ та вміст ОК «Дизайн психологічного дослідження» на платформі Google Classroom. Спілкування з фокус-групами здобувачів та викладачів надали можливість ЕГ переконатися в їх обізнаності щодо форм контролю та критеріїв оцінювання за освітніми компонентами і дійсного зворотного зв'язку між інтересами, потребами здобувачів та відповідними формами і методами викладання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЕГ з'ясувала, що в освітній складовій ОП, у частині обов'язкових ОК: 3,0 кредити ЄКТС відведено дисципліні «Дизайн психологічного дослідження», що забезпечує набуття здобувачами універсальних навичок науково-дослідної роботи і розвитку наукового мислення; 6,0 кредитів ЄКТС відведено дисципліні «Психологічна реабілітація: теорія та практика», яка передбачає виконання розрахунково-графічної роботи. Також поєднання навчання і досліджень на ОП відбувається під час проходження переддипломної практики, 12 кредитів, що регулюються Положенням про проходження практики здобувачами ЗВО Національний університет «Одеська політехніка» (<http://surl.li/qxhtko>) і 16,5 кредитів відводиться для написання кваліфікаційної роботи. ЕГ пересвідчилася, що здобувачі вищої освіти за ОП залучаються до наукової діяльності шляхом участі двічі на рік до Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні дослідження в соціальній сфері». Деякі студенти ОП мають наукові публікації, є учасниками конференцій, круглих столів та семінарів. Зокрема, в 2023 році здобувачі вищої освіти опублікували власні наукові здобутки в працях «Кам'янець-Подільського державного інституту». Декілька здобувачів взяли участь у II турі Всеукраїнського конкурсу наукових робіт для студентської молоді «ЗДОРОВА ДИТИНА – ЗДОРОВА НАЦІЯ». Зі слів здобувача вищої освіти в Національному університеті «Одеська політехніка» є наукові гуртки, зокрема, студентський гурток «Соціосфера» та «Психологічне консультування» в роботі яких здобувачі беруть участь як учасники та організатори. Варто відмітити, що під час онлайн-конференції зі здобувачами ЕГ підтвердила їх поінформованість з приводу можливостей наукової діяльності за ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ЗВО реалізація оновлення змісту освітніх компонентів ОП базується на нормативних вимогах, з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду ОП, побажань та зауважень НПП, здобувачів і стейкхолдерів. Зміст освітніх компонентів ОП оновлюється завдяки постійній участі науково-педагогічних працівників в тренінгах, вебінарах, стажуваннях, конференціях. Наприклад, доцент кафедри психології та соціальної роботи пройшла навчання за програмою підвищення кваліфікації Сумського державного університету «Фізичне та ментальне здоров'я людини: принципи життєстійкості у кризових умовах» (2024), що дозволило внести зміни до ОК «Психологічна реабілітація: теорія та практика»; курс тренінгів «Раннє втручання з екстреною психологією в Україні» (Міжнародна програма «Food4Body-Food4Soul», м. Одеса, 2023), що дозволило внести зміни до ОК «Психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія»; навчальний дистанційний курс «Психологічне консультування з техніками КПТ в моделі резильєнтності» (2022) дозволив оновити зміст ОК «Професійна діяльність практичного психолога». Інший доцент кафедри у 2022 році пройшла семінар «Критерії психіатричної та психотерапевтичної діагностики (на базі пентаграми О. Фільца)», навчання за програмою онлайн-курсу «PTSD: від фундаментальних механізмів до лікування» (2022), що дозволило внести зміни до ОК «Психометрика та діагностика в реабілітології». Старший викладач кафедри пройшла навчальний курс «Як почати власну справу в часи невизначеності: покроковий гайд від ТОП-підприємців України» (Prometheus) (2023), який дозволив оновити зміст

ОК «Бізнес-модель організації психологічних служб». Інформація про підвищення кваліфікації НПП та їх наукові здобутки розміщена на сторінках кафедр, які забезпечують навчальний процес за ОП (<http://surl.li/ggdrxw>; <http://surl.li/rnshst>). Проте, аналіз ЕГ навчально-методичного забезпечення ОК дозволив встановити, що у деяких ОК відсутній список сучасних закордонних джерел (ОК Психологічна реабілітація: теорія та практика, ОК Психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія, ОК Психометрика та діагностика в реабілітології).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності є одним зі стратегічних пріоритетів Національного університету «Одеська політехніка», що підкреслено в офіційних документах ЗВО (<http://surl.li/jdtuvi>). Координацію та організацію співпраці Університету з закордонними партнерами здійснює Відділ міжнародних зв'язків (<http://surl.li/fkussc>). Інтернаціоналізація професійної та наукової діяльності за ОП здійснюється у контексті діяльності НПП через участь у закордонних підвищеннях кваліфікації. Так, доцент кафедри психології та соціальної роботи відвідала реабілітаційний заклад у м. Загреб, Хорватія (2021), взяла участь у Міжнародній програмі «Спеціальна та реабілітаційна педагогіка у Європі», вивчала навчальний курс за Програмою трансформаційної співпраці Міністерства закордонних справ Чеської Республіки. Реалізація проекту «Підтримка відновлення української освіти» представлені у матеріалах тез кафедральної міжнародної науково-практичної конференції «Well-being в організації навчання студентів під час війни». Також інтернаціоналізація діяльності за освітньою програмою здійснюється у контексті написання міжнародних публікацій. Здобувачів ОП залучено до участі в конференціях (з міжнародною участю), реалізації міжнародних проектів. Одна із здобувачок була спікером у Великому жіночому форумі» (2023. м. Бухарест). Викладачі, які забезпечують ОК є членами міжнародних та всеукраїнських психологічних асоціацій, редакційних колегій фахових журналів тощо. Здобувачі проінформовані про можливість участі у академічній мобільності та програмах подвійного диплому на вищих рівнях освіти. Під час зустрічей ЕГ з адмінперсоналом було з'ясовано, що здобувачі кафедри долучені до участі у проекті міжнародної співпраці UUN09 TWINNING «Вплив війни на здобувачів вищів», метою якого є дослідження впливу війни на мотивацію студентів до навчання, вдосконалення педагогічної практики з урахуванням впливу війни на здобувачів; до міжнародного проекту «Ляльковий театр перед обличчям війни: дослідження Одеського театру ляльок» (Великобританія), метою якого є зосередження на лялькарстві як соціально-гуманітарному процесі відновлення суспільства під час війни.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ фіксує повну відповідність за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3, 4.5 та у значному ступені за підкритерієм 4.4. Форми та методи навчання застосовані коректно, сприяють досягненню програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. ОП та ОК оновлюються на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі психології. ЗВО поєднує навчання і дослідження під час реалізації ОП. НПП і здобувачі залучені до академічної мобільності. Проте, інноваційні, взірцеві практики відсутні. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їхнього контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП «Кризова та реабілітаційна психологія» у контексті Критерію 4 відповідає рівню В.

Недоліки

Відсутність у навчально-методичному забезпеченні ОК (Психологічна реабілітація: теорія та практика, Психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія, Психометрика та діагностика в реабілітології) рекомендованих закордонних джерел.

Рекомендації

Поповнити навчально-методичне забезпечення ОК (Психологічна реабілітація: теорія та практика, Психологія надзвичайних станів, екстрена та кризова психологія, Психометрика та діагностика в реабілітології) сучасними закордонними джерелами, які є відповідними до предметного поля дисципліни та стосуються актуальних психологічних досліджень до початку 2025-2026 н.р.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

У Національному університеті «Одеська політехніка» представлена повна інформація щодо системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у: Положенні про організацію освітнього процесу в Державному університеті «Одеська політехніка» (<http://surl.li/jnoztk>); Положенні про організацію та проведення поточного та підсумкового контролів рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни (<http://surl.li/gtzffl>); Тимчасовому положенні про особливості організації освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19 (<http://surl.li/yrxhqj>). У ЗВО викладання навчальних дисциплін та проведення поточних та підсумкових заходів проводиться у дистанційній формі (Наказ про організацію навчального процесу в дистанційному режимі: <http://surl.li/lepbgj>). Форми контролю містять у собі поточний (модульні контрольні роботи; усні та письмові опитування на лекційних, практичних заняттях; інтерактивні методи навчання, ділові ігри; розв'язання індивідуальних задач; підготовка оглядів спеціальної літератури; тестування за окремими змістовими модулями; підготовка рефератів або есе; індивідуальна або групова презентація) та підсумковий контроль у формі екзамену або заліку. Підсумковий контроль проводиться після завершення вивчення навчальної дисципліни з метою встановлення досягнення здобувачем вищої освіти заявлених у ОПП ПРН і оцінювання їх рівня. В ОК, які мають підсумкову форму контролю у вигляді заліку, остаточно оцінка формується як накопичувальна за результатами оцінювання всіх навчальних елементів, які заплановані на семестр для виконання здобувачами вищої освіти. До екзамену допускаються здобувачі, які виконали всі види навчальних елементів навчальної дисципліни на не менш ніж 60 %. Контроль та оцінювання здобувачів відбувається за допомогою програми Google Classroom. Система оцінювання ґрунтується на принципах ЄКТС та здійснюється за 100-бальною шкалою. Критерії оцінювання кожного навчального елемента визначені в робочій програмі навчальної дисципліни і доводяться до відома здобувачів на першому занятті відповідно до Положення про програму навчальної дисципліни та силабус (<http://surl.li/ytkbni>). Для з'ясування зрозумілості критеріїв оцінювання проводяться опитування серед здобувачів. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами вищої освіти ЕГ пересвідчилася, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими та дозволяють встановити досягнення результатів навчання здобувачем вищої освіти. На офіційному сайті університету здобувачі можуть ознайомитися з розкладом занять, академічним календарем де наведено початок (закінчення) аудиторних занять, модульних контролів, екзаменаційної сесії (<http://surl.li/unjhjl>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів вищої освіти ОП відбувається відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти й передбачає публічний захист кваліфікаційної магістерської роботи та атестаційний екзамен. Навчання за ОП завершується атестаційним екзаменом та публічним захистом (демонстрацією) кваліфікаційної роботи магістра. Зокрема, програма атестаційного екзамену, аналіз тем ОК, які виносяться на екзамен підтвердив їх відповідність ПРН ОП. Також, у відкритому доступі наявні документи для підготовки та захисту кваліфікаційної роботи. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт та програма атестаційного екзамену для здобувачів ОПП містить повну інформацію щодо критеріїв оцінювання та вимог до робіт такого рівню, розміщені на гугл-диску кафедри ПСР (<http://surl.li/cruuug>). Відеоконференція зі здобувачами вищої освіти підтвердила їх поінформованість в приводі можливості ознайомитися з інформацією про змістове наповнення атестаційного екзамену та процедуру написання кваліфікаційної роботи. В методичних рекомендаціях до кваліфікаційних робіт описана процедура захисту за участі кафедральної комісії, зі слів Гаранта ОП захист кваліфікаційних робіт відбуватиметься публічно на засіданні Екзаменаційної комісії із підсумкової атестації як цього вимагають вимоги Стандарту. Таким чином, форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам Стандарту вищої освіти.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У Національному університеті «Одеська політехніка» зазначені чіткі та доступні правила проведення контрольних заходів, які доступні для ознайомлення всім зацікавленим сторонам на офіційному веб-сайті університету, в рамках Положення про організацію освітнього процесу в Державному університеті «Одеська політехніка» (<http://surl.li/jnoztk>), Процедурою організації моніторингу оцінювання здобувачів вищої освіти та аналізу освітньої діяльності (<http://surl.li/icfryj>), Положенням про кваліфікаційну роботу бакалавра та магістра (<http://surl.li/dauykh>),

Положенням про екзаменаційні комісії з атестації осіб, які здобувають ступінь бакалавра чи магістра (<http://surl.li/fwqaaq>). Неупередженість та об'єктивність екзаменатора забезпечується прозорістю та відкритістю процесу поточного і підсумкового контролю й оцінювання, що виражається у публікації розкладу іспитів у академічному календарі сайту ЗВО (<http://surl.li/ywuskp>), присутності двох викладачів під час проведення контрольних заходів, однакової кількості питань (завдань) для кожного здобувача, наявністю чітких критеріїв оцінювання до ОК. Задля запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в університеті створено комісію з етики та управління конфліктами Національного університету «Одеська політехніка» (<http://surl.li/kkurnz>). Відеоконференція зі здобувачами підтвердила їх обізнаність про процедуру оскарження результатів контрольних заходів. У разі, якщо здобувач вищої освіти не погоджується з оцінкою, яку отримав під час підсумкового контролю, він має право в день оголошення результатів звернутися до деканату Навчально наукового інституту з відповідною заявою на ім'я декана (директора інституту), який скликає комісію. Заява має бути розглянута на засіданні комісії не пізніше наступного дня після її подання. Результатом розгляду поданої заяви може бути прийняття комісією одного з двох рішень: попереднє оцінювання рівня здобувача на екзамені відповідає рівню й якості знань студента з даної навчальної дисципліни і не змінюється; попереднє оцінювання знань здобувача на екзамені не відповідає рівню й якості знань здобувача з даної навчальної дисципліни і потребує повторного оцінювання. Повторне оцінювання проводиться комісією, склад якої призначає декан факультету (директор інституту), протягом 3-х днів після розгляду заяви. Після закінчення засідання комісії протокол із висновками щодо оцінювання екзаменаційних відповідей здобувача підписується всіма членами комісії, які брали участь у засіданні. За даною ОПП випадків оскарження результатів контрольних заходів на ОПП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика дотримання академічної доброчесності регламентується Кодексом професійної етики та поведінки працівників ОНПУ (<http://surl.li/vcywum>), Положенням про академічну доброчесність та етику академічних відносин (<http://surl.li/vlheqi>), Порядком перевірки навчальних, кваліфікаційних, навчально-методичних та наукових робіт на унікальність та наявність академічного плагіату (<http://surl.li/pszijx>). На Веб сторінці кафедри (<http://surl.li/phgvzr>) розміщено ряд корисних закладок для НПП та здобувачів. Основним технічним засобом протидії порушенням академічної доброчесності є: використання сервісу StrikePlagiarism (<http://surl.li/gionpq>); інтерактивна дискусійна платформа (<http://surl.li/dpzyki>). Платформа створена з метою дискусії та обміну ідеями стосовно дотримання етичних стандартів у навчальному процесі; обміну корисними ресурсами та матеріалами про етичну поведінку, що сприяє зміцненню культури академічної доброчесності. Використання електронних портфоліо дає можливість представляти автентичні наукові/академічні тексти здобувачів та науково-педагогічних працівників, що сприяє створенню академічно доброчесного середовища для навчання, де кожен може продемонструвати свої досягнення без наслідків порушення етичних норм. Окрім того політика академічної доброчесності за ОП популяризується центром забезпечення якості освіти, НПП, науковими керівниками, кураторами академічних груп, студентським самоврядуванням (цей факт підтверджено під час зустрічі з фокус-групами). Також традиційними у ЗВО стали Тижні популяризації та підтримки академічної доброчесності (<http://surl.li/fghnce>), які проходять за підтримки Групи сприяння академічній доброчесності, Ради з якості освітньої діяльності та Центру забезпечення якості освітньої діяльності Національного університету «Одеська політехніка». Варто зазначити, що студентське самоврядування організовує студентські заходи для популяризації академічної доброчесності. У ВСО зазначено, що вивчення ОК «Інтелектуальна власність та авторське право» сприяє академічній доброчесності, проте ЕГ рекомендує доповнити дисципліну наступними темами «Академічне письмо» та «Академічна доброчесність». У разі виявлення порушення академічної доброчесності під час виконання поточного (підсумкового) контрольного завдання, курсової роботи, проекту та ін. викладачі/керівники зобов'язані повідомити (у формі письмової заяви) про конкретні факти порушення завідувача кафедри та директора інституту; контроль та відповідальність за дотримання норм академічної доброчесності авторами публікацій у наукових виданнях університету покладаються на головного редактора, заступників редактора та відповідального секретаря редакційної колегії видання тощо. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності здійснюється Комісією з академічної доброчесності, інститутською або університетською Комісією з етики та управління конфліктами. На ОПП не було виявлено порушень академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти відповідають Стандарту другого (магістерського) рівня освіти зі спеціальності 053 Психологія. На ОП визначено чіткі і зрозумілі форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Визначено правила, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів та визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. В Національному університеті «Одеська політехніка» чітко окреслені процедури вирішення конфліктних ситуацій під час навчального процесу. ЗВО дотримується чіткої та зваженої політики академічної доброчесності. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їхнього

контексту, незважаючи на незначний недолік у п.5.4. дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП «Кризова та реабілітаційна психологія» у контексті Критерію 5 відповідає рівню В.

Недоліки

1. Змістове наповнення ОК «Інтелектуальна власність та авторське право» лише частково розкриває принципи академічного письма та дотримання норм академічної доброчесності у здобувачів даної ОП та потребує змістовного оновлення. 2. Виявлено неузгодженість опису процедури захисту кваліфікаційних робіт в Методичних рекомендаціях до написання та оформлення кваліфікаційних (магістерських) робіт за спеціальністю 053 Психологія з нормативними документами ЗВО, які регламентують проведення підсумкової атестації, зокрема в методичних рекомендаціях ОП зазначено, що захист кваліфікаційної (магістерської) роботи відбувається публічно на засіданні кафедральної комісії із захисту, що не відповідає змісту нормативних документів ЗВО та вимог Стандарту.

Рекомендації

1. НПП, що викладає ОК «Інтелектуальна власність та авторське право» оновити зміст та доповнити дисципліну наступними темами «Академічне письмо» та «Академічна доброчесність» до початку 2025-2026 н.р. 2. Гаранту та завідувачу кафедри оновити п.3 (Підготовка до захисту та захист кваліфікаційних робіт другого (магістерського) рівня вищої освіти) методичних рекомендацій до написання та оформлення кваліфікаційних (магістерських) робіт за спеціальністю 053 Психологія до початку 2025-2026 н.р

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

У ЗВО відповідність кваліфікації та професійного досвіду НПП щодо спроможності забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах ОП регламентується: Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ОНПУ (<http://surl.li/ufesyc>); Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/ovplhd>). Інформація про кваліфікацію та професійний досвід викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми представлена в таблиці 2 «Зведена інформація про викладачів». Викладання обов'язкових ОК здійснюють 8 науково-педагогічних працівників (7 штатних та 1 сумісник). Реалізацію ОП забезпечують 3 доктори наук, професори (38%); 4 кандидати наук, доценти (50%); 1 доктор філософії PhD, старший викладач (12%). Експертною групою досліджено відповідність наукових та навчально-методичних публікацій змісту ОК за останні 5 років. Проте виявлено низьку публікаційну активність НПП у наукометричних базах Scopus та Web of Science. Також ЕГ встановлено низьку забезпеченість навчально-методичними публікаціями ОК (Інтелектуальність власність та авторське право). Всі НПП, які забезпечують освітній процес за ОП, мають науковий ступінь; вченого звання немає лише старший викладач Ватан Ю.П. (захист дисертації 2023 р.). Сучасний підхід до розробки, змістового наповнення тем та викладання ОК забезпечується проходженням міжнародних (Фурман А.А., Корнещук В.В., Хозраткулова І.А., Ватан Ю.П.) та вітчизняних (Корнещук В.В., Азаркіна О.В., Гузенко В.А., Хозраткулова І.А., Білоусов О.С., Коваль Н.О.) стажувань відповідно до ОК та профілю ОП. Фурман А.А. здійснює керівництво та опонування дисертаційних робіт, є членом редколегії 2 наукових видань включених до переліку фахових видань України. Корнещук В.В. є керівником наукової теми кафедри та керівником міжнародного проекту, керівником студентських наукових робіт. Гузенко В.А. є керівником 4 студентських наукових робіт за спеціальністю. Гузенко В.А., Азаркіна О.В., Ватан Ю.П. є членами професійних та громадських об'єднань. Хозраткулова І.А., Азаркіна О.В., Ватан Ю.П. мають досвід практичної діяльності більше 5 років за спеціальністю. Азаркіна О.В. є практиком у галузі, стейхолдером даної ОП. Також на зустрічі з НПП, ЕГ встановила активність викладачів щодо участі в програмах навчання, тренінгах, семінарах (Хозраткулова І.А., Гузенко В.А., Азаркіна О.В.) за спеціальністю. Експертна група може зробити висновок, що НПП, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та професійний досвід, спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог визначених законодавством.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Під час акредитаційної експертизи ЕГ переконалася в прозорості процедури конкурсного добору НПП. Інформація щодо процедури конкурсного добору викладачів розміщена в “Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ОНПУ” (<http://surl.li/ufesyc>). У зазначеному положенні прописана процедура конкурсного відбору; вимоги до претендентів на заміщення певних посад: науковий ступінь із відповідної галузі знань; вчене звання, наукові публікації, підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років, відповідність претендента кадровим вимогам діючих ліцензійних умов. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента на посаду, кафедра може запропонувати йому попередньо прочитати пробні лекції, провести практичні заняття у присутності науково-педагогічних (педагогічних) працівників університету (п.7.3.Порядку). На зустрічі ЕГ, завідувач кафедри наголосила, що особлива увага приділяється відповідності змісту професійних здобутків претендента на посаду змісту тих ОК, які передбачені в ОПІ, зокрема, наявність відповідного фаху, наукових та навчально-методичних публікацій, досвіду практичної діяльності з надання психологічної допомоги. Інформація щодо оголошення конкурсу, термінів та умов його проведення публікується на офіційному сайті Університету (<http://surl.li/elgppx>). Загалом, ЕГ вважає, що процедури конкурсного добору викладачів є чіткими, зрозумілими та недискримінаційними, дають змогу забезпечити необхідний рівень професіоналізму для успішної реалізації ОП, що відображено в зазначеному Положенні конкурсного відбору та підтверджено в.о. начальника відділу кадрів і НПП під час онлайн-зустрічей.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Кафедра працює у тісному контакті із роботодавцями, залучаючи їх до організації окремих видів діяльності на ОП. На сайті університету розміщено сторінки «Розділ для роботодавців» (<http://surl.li/jamjzw>) та «Взаємодія зі стейкхолдерами» (<http://surl.li/arrhmp>). На сторінці «Взаємодія зі стейкхолдерами» ЗВО має можливість отримати періодичний зворотній зв'язок від роботодавців щодо вдосконалення ОП та з метою якісної підготовки майбутніх фахівців. Сторінка «Розділ для роботодавців» містить інформацію про розміщення вакансій на сайті Університету, можливі форми сприяння у конкурсному відборі випускників Університету, працевлаштування та участь у Ярмарках кар'єри Університету. Під час зустрічі з ЕГ, роботодавці підтвердили затребуваність та актуальність даної ОП, їх активну участь як в обговоренні ОП, участі в анкетуваннях, наданні баз практик так і в можливості працевлаштування випускників. Також роботодавці на даній ОП залучені до процесу викладання ОК в якості сумісників. На даній ОП є практика проведення гостьових і бінарних лекцій. Роботодавці та професіонали-практики залучені до різноманітних заходів: тренінгів, семінарів і конференцій. Під час резервної зустрічі ЕГ була поінформована завідувачем кафедри про активне залучення фахівців професіоналів-практиків до викладання на ОП. Зокрема, ОК «Психологічна реабілітація різних категорій осіб» викладає к.псих.н, заст. директора, начальник відділу з питань надання соціальних послуг, розвитку альтернативних форм виховання та правового забезпечення ЦСС Одеської міської ради О. Азаркіна. На ОП активно проводяться гостьові лекції. Також зі слів роботодавців ЕГ з'ясовано, що вони є активними учасниками щорічних науково-практичних конференцій «Актуальні дослідження в соціальній сфері», які організовуються на ОП. Кейс менеджеркою Статнік Х. і соціальною працівницею безпечного простору для жінок та дівчат «Затишно спрасе» БО «Благодійного фонду «Схід-СОС» Довганюк І.Т. проведено бінарну гостьову лекцію «Робота соціального працівника та психолога в мобільній бригаді соціально-психологічної допомоги». Здобувачами під час онлайн зустрічі було підтверджено факт їх участі у гостьових лекціях: «Психологічна допомога військовослужбовцям, звільненим з полону, та членам їх родин», яку проводила психолог, офіцер ЗСУ, д.психол.н., доц. каф. психології, політології та соціокультурних технологій СумДУ Г. Улунова; «Проблеми, особливості супроводу та психічного відновлення ВПО і біженців», яку проводила практичний психолог, координаторка напрямку психічного здоров'я та психосоціальної підтримки ГО «10 квітня» Л. Радкевич; «Техніки кризового консультування в роботі з травматичними переживаннями особистості», яка була проведена клінічним психологом, психологом-консультантом Д. Байковою.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Професійний розвиток викладачів регламентується низкою нормативних документів, зокрема: Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників університету (<http://surl.li/lgeknr>), Положенням з проведення рейтингу науково-технічної та науково-методичної діяльності співробітників та підрозділів ОНПУ (<http://surl.li/ghhwez>), Положенням про заохочення працівників ОНПУ за високі досягнення в науковій діяльності, які підтверджені публікацією результатів у періодичних наукових виданнях, що включені до міжнародної наукометричної бази SCOPUS (<http://surl.li/hdbcam>), Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам Державного університету «Одеська політехніка» за сумлінну працю та зразкове виконання службових обов'язків (<http://surl.li/gcqjqs>), На базі ЗВО діє Навчально-консультаційний центр педагогічної майстерності (<http://surl.li/wdwdcd>). Для професійного розвитку викладачів у ЗВО функціонують власні сертифіковані програми: «Тьюторинг у закладах вищої освіти», «Стресостійкість викладача ЗВО», «Педагогічна майстерність викладача вищої школи», «Здоровий спосіб життя і збереження репродуктивного здоров'я». 6 НПП отримали сертифікати проходження стажування, 4 викладачі даної ОП приймали участь у міжнародному

стажуванні. Професійному розвитку викладачів сприяє участь у наукових гуртках, щорічних конференціях, гостьових лекціях, які проводяться на даній ОП, що підтверджено на зустрічі з роботодавцями та НПП. Стимулювання розвитку викладацької майстерності відбувається відповідно до: Правил внутрішнього розпорядку ОНПУ (п.6. Заохочення за успіхи у праці та навчанні) (<http://surl.li/isidoa>), застосовуються такі заохочувальні заходи в ЗВО: оголошення подяки, грошове преміювання, нагородження Грамотою; занесення на Дошку пошани. Щорічна грошова винагорода за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків надається НПП у розмірі до 50 відсотків від посадового окладу. Під час зустрічей ЕГ виявила, що НПП поінформовані щодо можливості отримання матеріальної винагороди за написання наукових статей Scopus. Згідно положення про опублікування статті в SCOPUS, встановлюється надбавка до посадового окладу строком на два місяці. Розмір надбавки встановлюється залежно від умовної ваги наукової публікації та розрахункової кількості співавторів. На зустрічі з ЕГ, Гарант повідомив, що в ЗВО діє процедура рейтингування. Рейтинг використовується для внутрішнього користування, формується на основі обліку годин виконаного навантаження за різні види діяльності НПП. ЕГ не було виявлено оприлюдненого рейтингу на сайті ЗВО. В Положенні з проведення рейтингу в ЗВО (2014 рік), рейтинг НПП проводиться окремо в кожному інституті за трьома категоріями: доктор наук, кандидат наук, співробітник без ступеня та показниками наукової та науково-методичної діяльності. Викладачами було підтверджено дієвість системи сприяння та заохочення їхнього професійного розвитку у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП цілком відповідає вимогам підкритеріїв 6.1, 6.2, 6.3 та 6.4. НПП, що забезпечують ОК мають відповідну кваліфікацію та професійний досвід. ЗВО заохочує наукову та навчально-методичну роботу через процедури преміювання НПП. Враховуючи наявність позитивної практики за підкритерієм 6.4, а саме наявність в ЗВО сертифікованих програм «Тьюторинг у закладах вищої освіти», «Стресостійкість викладача ЗВО», «Педагогічна майстерність викладача вищої школи», «Тьюторинг у ЗВО», «Здоровий спосіб життя і збереження репродуктивного здоров'я» тощо), які забезпечують можливості професійного розвитку НПП, ЕГ дійшла висновку, що ОП в повній мірі відповідає вимогам в розрізі Критерію 6.

Недоліки

1. ЕГ встановила, що кваліфікація, професійний досвід та наукові публікації НПП більшою мірою відповідають змісту ОК, проте ОК (Інтелектуальність власність та авторське право) потребує посилення навчально-методичними публікаціями відповідно до змісту дисципліни. 2. ЕГ виявила низьку публікаційну активність НПП у наукометричних виданнях Scopus та Web of Science. 3. Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості державного університету "Одеська політехніка" (<http://surl.li/bfxoeh>), п.5.8. регламентує оприлюднення результатів щорічного оцінювання роботи кафедр та НПП, ЕГ не виявлено рейтингу НПП на сайті ЗВО.

Рекомендації

1. Викладачу, що забезпечує ОК (Інтелектуальність власність та авторське право) доповнити навчально-методичними працями дисципліну до початку 2025-2026 навчального року. 2. НПП, що забезпечують викладання за ОП, активізувати публікаційну активність статей у наукометричних виданнях Scopus та Web of Science протягом 2025-2026 навчального року. 3. Систематично оприлюднювати рейтинг НПП на офіційному сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

За результатами зустрічей із фокус-групам ЕГ встановила, що навчально-методичне забезпечення ОП сприяє досягненню мети та ПРН ОП. На зустрічі із допоміжними підрозділами представник НТБ повідомила, що на сайті

доступні до використання : електронний каталог (<http://surl.li/wojkoz>), каталог навчальних матеріалів (<http://surl.li/wwwmib>), інституційний репозитарій (<http://surl.li/ibgwsk>). На сайті НТБ доступні електронні učбові, методичні видання університету (<http://surl.li/bddrmk>), нові надходження літератури (<http://surl.li/ihzfze>). На зустрічі з академічним персоналом, НПП повідомили, що література в силабусах оновлюється відповідно до ОП, НП або ж за вимогою. На сайті ЗВО також доступна інформація про ОК ОП (<http://surl.li/blsfqo>). Під час зустрічі 4 здобувачі підтвердили, що ознайомлені із даною інформацією та зазначили, що навчально-методичне забезпечення також розміщене на платформі Google Classroom. ЕГ переконалась у наявності методичних матеріалів (силабуси, література) на даній платформі, завдяки доступу до курсів, що надав ЗВО. Однак, ЕГ зауважує, що під час проведення акредитаційної експертизи не всі курси ОК в електронному освітньому середовищі були заповнені належним чином (н-д ОК 1.1.3 - відсутній силабус/ПП, список рекомендованої літератури, ОК 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 1.2.6 – відсутній силабус/ПП). Під час огляду МТБ, що використовується під час реалізації ОП, було продемонстровано наявність інтерактивної дошки SMART, аудиторія із телевізором, комп'ютерами, також було відзначено, що кафедри забезпечені переносними мультимедійними проекторами. На зустрічі з менеджментом стало відомо, що у зв'язку з пошкодженням корпусів Університету внаслідок воєнних дій, фінансові ресурси спрямовуються на відновлення Університету загалом. Враховуючи впровадження дистанційного навчання, НПП у своїй роботі для підготовки психологів за цією ОПП використовують дистанційні методи і практики, що базуються на доступних засобах і матеріалах, таких як олівці, папір тощо. Якщо б навчання проходило в очному форматі, викладачі мали б можливість використовувати активні форми групової взаємодії, такі як організація обговорення у форматі «коло», що сприяє кращій взаємодії та розвитку емпатії серед учасників. Зі слів гаранта після оснащення Центру соціально-психологічної підтримки (наказ №113 від 08.12.2023 р.), під який наразі виділено приміщення, на базі Центру можуть проводитись тренінгові заняття та реалізовуватись завдання практики для здобувачів ОП. Але у зв'язку з дистанційним форматом навчання НПП використовують свій професійний досвід і знання, а також наявні навчально-методичні матеріали для забезпечення якісного освітнього процесу. Вони адаптують свої методи під онлайн-формат, застосовуючи доступні засоби для ефективної підготовки психологів. Також під час огляду МТБ ЕГ з'ясувала, що на території ЗВО функціонує Палац культури, у якому проводяться студентські наукові конференції, загальноуніверситетські заходи, а також тренінги для здобувачів ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Одеська політехніка забезпечує викладачам та здобувачам вищої освіти безкоштовний доступ до необхідної інфраструктури, включно з бібліотечними фондами та інформаційними ресурсами (<http://surl.li/ysvqzn>), необхідними для освітнього процесу, наукової та викладацької діяльності в межах ОП, відповідно до чинного законодавства. На території університету функціонує безкоштовна та відкрита мережа Wi-Fi, що полегшує доступ до онлайн-ресурсів. Під час зустрічі 9, представник НТБ повідомила, що для здобувачів та викладачів доступні такі міжнародні наукометричні бази даних, як Scopus та Web of Science (<http://surl.li/bmqqhp>). Під час здійснення навчального процесу в ЗВО використовується платформа Google Classroom та ZOOM, які є безкоштовними у відкритому доступі в інтернеті. Ці платформи дозволяють організувати дистанційне навчання, надавати навчальні матеріали, проводити взаємодію між викладачами та здобувачами освіти, а також здійснювати оцінювання знань. Також необхідна інформація про ОП та ОК розміщується на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/omcrbz>). Одеська політехніка у своїй роботі використовує антиплагиатну систему Strikeplagiarism.com, яка є безкоштовною для перевірки навчальних, навчально-методичних та наукових робіт (<http://surl.li/qqmuni>). Під час зустрічей із фокус-групами, ЕГ встановила, що здобувачі та НПП мають можливість безоплатно публікувати свої наукові роботи у виданнях університету, зокрема при поданні тез доповідей на конференції.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище в Одеській політехніці забезпечує можливості для задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП, та створює умови для безпеки їх життя, фізичного та ментального здоров'я. У Статуті ЗВО у пп. 6 п. 4 про принципи діяльності, основні права та обов'язки Університету визначено обов'язком забезпечувати необхідні умови проведення освітньої і наукової діяльності, у тому числі і її безпеку. У рамках наказу про організацію навчального процесу в дистанційному режимі створюються сприятливі умови для успішного навчання (<http://surl.li/hpnggh>). На сайті університету у відкритому доступі також представлені Рекомендації учасникам навчально-виховного процесу і працівникам щодо дій у разі надзвичайної ситуації або війни (<http://surl.li/msemfz>). За словами гаранта, університет облаштував укриття, оснащене необхідними меблями для перебування під час небезпеки. Однак, під час огляду МТБ укриття не було продемонстровано, оскільки наразі, через дистанційний формат навчання, воно не використовується студентами. Університет також планує облаштувати бомбосховища для забезпечення додаткових місць безпеки. Крім того, в університеті встановлені вогнегасники, що забезпечує протипожежну безпеку. Гарант підкреслив, що Університет знаходиться на стадії відновлення внаслідок воєнних дій, тому покращення МТБ триває. У той же час сигнали повітряної тривоги гучно чути на території університету, що дозволяє своєчасно реагувати на небезпеку. Учасники освітнього процесу можуть отримати психологічну підтримку як від фахівців кафедри (<http://surl.li/jmrjji>), так і звернутися до безкоштовних сервісів, доступних для студентів та працівників, що організує ЗВО у вигляді співпраці з психологічними центрами, що дозволяє рекомендувати здобувачам та НПП додаткові ресурси для звернення за допомогою.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО надає комплексну підтримку здобувачам вищої освіти, які навчаються за ОП, охоплюючи освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну складові. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що студенти забезпечені необхідною підтримкою, а саме мають можливість звертатися за психологічною допомогою до фахівців кафедри (<http://surl.li/jmrjji>) або до психологів, рекомендованих Університетом, як повідомив гарант під час огляду МТБ. Під час зустрічі 8 із допоміжними структурними підрозділами ЕГ встановила, що у ЗВО розробляються заходи для посилення соціальної та психологічної підтримки здобувачів. Наразі підписано політику соціальної підтримки, в Університеті наявна Процедура соціальної підтримки здобувачів вищої освіти та працівників (<http://surl.li/frmkg0>). Керівник Центру соціально-психологічної підтримки під час зустрічі 8 повідомила, що останнім часом зросла кількість випадків, пов'язаних із підвищенням тривожності, стресу та виснаженням серед студентів, оскільки деякі з них стикаються з побутовими проблемами, нерозумінням з боку батьків. Також мали місце випадки, коли було необхідне залучення додаткової допомоги через депресивні розлади, обсесивно-компульсивний розлад (ОКР) та дисоціативні розлади, з якими вже працюють психіатри в консультативному форматі. Студенти виявляють зацікавленість у тривалій психотерапії та групах підтримки (особливо для внутрішньо переміщених осіб (ВПО), що свідчить про реальну роботу Центру. Проте, як зазначила керівник Центру, спостерігається недостатнє інформування студентських груп і факультетів щодо можливостей звертання за психологічною допомогою. Потребується активніша популяризація цих послуг. Наразі психологічна допомога надається дистанційно, але планується створення належних умов для проведення консультацій у майбутньому. Одним із важливих заходів є «Тиждень психологічного здоров'я», де студенти даної ОП беруть участь у якості слухачів, а спікерами виступають бакалаври спеціальності 053 "Психологія". Інформаційна підтримка надається через офіційний сайт закладу, а також під час спілкування з викладачами, які завжди готові надати консультації будь-яким зручним для студентів засобом (телефонні дзвінки, соціальні мережі, корпоративна пошта). У разі виникнення технічних проблем або питань щодо навчального процесу студенти можуть звертатися до Інституту дистанційної та заочної освіти. Представник даного Інституту повідомив, що для ефективного комунікування існують корпоративні пошти, проводяться загальні збори у форматі Zoom-конференцій, де детально обговорюються питання організації навчання, вибіркових дисциплін, академічної доброчесності та опитування. Студенти відзначають зручність спілкування через месенджери, що забезпечує оперативний доступ до консультацій.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Реалізація прав на освіту для осіб з особливими освітніми потребами у ЗВО закріплена наступними нормативними актами, що є у відкритому доступі на сайті Університету, а саме Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами (<http://surl.li/ytjyvv>) та Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час перебування на території (в приміщеннях) (<http://surl.li/sdtnqr>). Також на офіційному сайті розміщена інформація про інклюзивну інфраструктуру та підтримку осіб з особливими освітніми потребами, а саме умови навчання, соціальний супровід, доступність до послуг та будівель, а також представлено контактні дані для отримання допомоги та супроводу під час відвідування університету (<http://surl.li/ncdyrd>). Психологічна допомога в університеті надається кваліфікованими фахівцями Центру соціально-психологічної підтримки, який забезпечує підтримку здобувачів з різними психологічними потребами. Крім того, Університет активно дбає про інклюзивність та доступність, надаючи всі необхідні умови для осіб з інвалідністю. Зокрема, на території закладу є пандус, який було продемонстровано під час огляду МТБ, що дозволяє безперешкодний доступ до будівель. На зустрічі з менеджментом ЕГ повідомили про розробку проєктів щодо встановлення зовнішнього ліфту в корпусах Університету.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО діють унормовані антикорупційні політики, а також процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання та інших конфліктних ситуацій. Ці процедури доступні на сайті для всіх учасників освітнього процесу. Для запобігання та виявлення корупції створено окрему сторінку, де розміщено документи з антикорупції, звіти щодо діяльності з протидії корупції, корисну інформацію, що включає роз'яснення та рекомендації (<http://surl.li/nyfyqa>). Створено робочу групу з оцінювання корупційних ризиків у діяльності Одеської політехніки. На сайті ЗВО доступні звіти за результатами оцінки корупційних ризиків (<http://surl.li/gkbqnk>). Затверджено Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в ОНПУ зі зразком заяви про випадки булінгу (цькування), форм Журналу реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування) та Журналу реєстрації рішень комісії (<http://surl.li/ercchr>). В Університеті створено Комісію з етики та управління конфліктами, висвітлено інформацію про персональний склад, оприлюднено рішення, а також відповідне Положення (<http://surl.li/kcxouj>). Також наявні такі нормативні документи, як Порядок реагування на доведені випадку булінгу (цькування) (<http://surl.li/wtinfq>), Положення про

гендерну рівність (<http://surl.li/ukrycj>). Під час зустрічей з здобувачами ЕГ встановила, що учасники освітнього процесу ознайомлені з нормативними актами та мають можливість звертатися до відповідних структур, на зустрічі з представниками допоміжних структурних підрозділів, Голова Комісії, детально пояснила процес розгляду конфліктів: спочатку розгляд на кафедральній комісії, потім на рівні інституту і університету. Для здобувачів доступні нормативні положення, інформація на офіційному сайті, додаткові ресурси та групи з академічної доброчесності. Окремо виділено корпоративні акаунти для комунікації та обговорення питань. Під час зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що студенти ознайомлені з інформацією, розміщеною на сайті університету, та, за необхідності, можуть звертатися до кураторів або висловлювати свої думки анонімно під час опитувань щодо дисциплін. Під час зустрічі із представниками органів студентського самоврядування було з'ясовано, що здобувачі ознайомлені із порядком роботи при виявленні певного виду конфлікту, а саме: можна використати скриньку довіри, висловитись усно або ж у письмовій формі шляхом подання колективної заяви або скарги. Далі питання вирішується на рівні деканату або ректора. Хоча конфліктів не спостерігається, здобувачі знають, що можуть звертатися до відповідних структур, розповісти про проблеми під час кураторських годин або спеціальних опитувань з питань корупції та булінгу. Також моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійної та наукової діяльності, види відповідальності учасників освітнього процесу за порушення академічної доброчесно врегульовано Положенням про академічну доброчесність та етику академічних відносин (<http://surl.li/nyrgmu>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня діяльність за ОП цілком відповідає вимогам підкритеріїв 7.2, 7.4, 7.5, 7.6, адже основні компоненти освітнього середовища, такі як бібліотечні ресурси, доступ до електронних баз даних, інформаційно-комунікаційні технології і відповідна інфраструктура для онлайн-навчання, представлені на належному рівні. Проте, воєнний стан вплинув на можливість матеріально-технічних ресурсів безпосередньо в університеті в межах підкритеріїв 7.1. та 7.3. Позитивними практиками слід визначити нормативне регулювання супроводу навчання та вирішення конфліктних ситуацій (в межах підкритерію 7.6,) а також інформаційну підтримку здобувачів (в межах підкритеріїв 7.2 та 7.4).

Недоліки

1. Не всі курси в електронному освітньому середовищі Google Classroom заповнені належним чином, а саме відсутність силабусів в навчальних електронних курсах: ОК 1.1.3 відсутній список рекомендованої літератури, силабус або РП, у ОК 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 1.2.6 - відсутні силабус або РП. 2. Недостатня кількість матеріально-технічних інструментів, у тому числі облаштованої аудиторії на кафедрі (або на базі Центру соціально-психологічної підтримки) для проведення практико-орієнтованих занять здобувачів ОПП в очному форматі.

Рекомендації

1. НПП, що забезпечують викладання за ОПП, впорядкувати методичне наповнення ОК в електронному освітньому середовищі до початку 2025-2026 навчального року. 2. Для проведення практико-орієнтованих занять здобувачів ОПП забезпечити облаштування аудиторії на кафедрі (або на базі Центру соціально-психологічної підтримки) на початку відновлення аудиторної форми навчання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЗВО здійснює процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Процедура розроблення ОП регламентована у ЗВО таким документом, як Процедура з розроблення освітніх програм (<http://surl.li/bgfbzf>). Обов'язки моніторингу і періодичного перегляду ОП та НП, інших методичних документів покладено на Центр із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про Центр (<http://surl.li/lqihbz>), процеси функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності регламентовані Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості ДУ "Одеська політехніка" (<http://surl.li/bfxoeh>).

Обов'язки формування загальноуніверситетської політики забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності покладено на Раду з якості освітньої діяльності ДУ “Одеська політехніка” відповідно до Положення (<http://surl.li/aeocsw>). На сайті університету доступні наступні проекти для обговорення: Положення про освітню програму, що визначає порядок розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм (<http://surl.li/sibprc>), Процедура затвердження освітніх програм (<http://surl.li/trlhaa>). Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ з'ясувала, що моніторинг ОП здійснюється системно кількома підрозділами: підрозділом якості навчання, підрозділом, що відповідає за ОП, а також аналізом результатів опитувань та інших інструментів збору зворотного зв'язку. На основі цього формується новий проект ОП, який затверджується в редакції наступного навчального року. Як пояснили представники адміністративного персоналу, результати опитування здобувачів не оприлюднюються, адже регулюючої норми у законодавстві немає, але результати обговорюються на кафедрі та доносяться до відома всіх зацікавлених сторін. Гарант ОП спільно із завідувачем підрозділу подає інформацію про ОП у вигляді порівняльних таблиць, що відображають зміни та причини їх впровадження. Значну увагу приділяють моніторингу кадрового забезпечення ОП, зокрема відповідності ліцензійним вимогам. Окрім того, Рада з якості, до якої входять здобувачі освіти, працює над формуванням анкет для збору думок стосовно ОП, а також контролює дотримання законодавства України, вимог МОН та якості освітнього процесу. Зі слів гаранта, процедура перегляду ОП має наступну структуру: проект подається за місяць до розгляду комісією з якості освіти, адміністративний персонал оцінює відповідність програми чинним положенням, що наразі не враховують елементів цифровізації. Під час зустрічі із адміністративним персоналом представники Ради з якості освітньої діяльності та Центру забезпечення якості вищої освіти пояснили, що проект Положення про ОП, що був поданий на розгляд, наразі проходить внутрішню апробацію, відповідно процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Це означає, що певні механізми (наприклад, цифрові комунікаційні засоби та корпоративні акаунти) тільки проходять апробацію та будуть остаточно включені до положення після аналізу ефективності.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Відповідно до п. 2.3.1. Положення про студентське самоврядування (<http://surl.li/gfhjfq>), органи студентського самоврядування (далі - ОСС) мають право вносити пропозиції щодо змісту навчальних програм і планів та організації освітнього процесу. Згідно з п. 1.3 Положення про Раду з якості освітньої діяльності Державного університету “Одеська політехніка”, дана Рада співпрацює зі студентським самоврядуванням (<http://surl.li/nbidhh>). Під час зустрічей із фокус-групами, а саме зі здобувачами та представниками органів студентського самоврядування ЕГ з'ясувала, що здобувачі мають змогу висловлювати свої побажання та пропозиції стосовно покращення ОП та освітньої діяльності через декілька каналів. Моніторинг задоволення освітнім процесом здійснюється шляхом регулярного опитування “Оцінка навчальної дисципліни”, що визначає рівень навчання та викладання за окремою навчальною дисципліною (<http://surl.li/nvqhei>), яке проводиться двічі на рік – в кінці кожного семестру. Форми анкет розміщені на сайті ЗВО (<http://surl.li/gfjck>). У цих опитуваннях студенти можуть поділитися своїми враженнями щодо освітнього процесу анонімно або можуть звернутись особисто, звертаючись до кураторів, обговорення під час кураторських годин, пар. Крім того, здобувачі мають можливість брати участь у роботі вчених рад, конференцій трудового колективу, ректорату, повідомляти свої побажання деканату або звертатися до адміністрації або особисто, або через органи студентського самоврядування, або через анонімні механізми. Забезпечення якості освіти передбачає активну взаємодію студентів з деканами, кураторами та іншими представниками адміністрації. Анонімне анкетування на сайті кафедри дозволяє здобувачам залишати свій зворотній зв'язок щодо змісту ОП. Також на сайті університету розміщені ОП, що дозволяє здобувачам знайомитися з їх змістом, а додатково вони можуть надіслати рекомендації через чат-боти у соціальних мережах. Також ЕГ встановила, що здобувачі також можуть бути запрошені на засідання кафедри. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що студенти знають, що можуть бути почуті, а їхні пропозиції враховані, незалежно від того, яким чином були надані, чи за допомогою використання корпоративних пошт, відповідей на опитування, чи шляхом неформального спілкування через соціальні мережі або ж телефонні дзвінки.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

На сайті університету розміщено сторінку “Взаємодія зі стейкхолдерами”, де розміщені посилання на форми анкет, чинні нормативно-правові акти ЗВО, проекти, а також форма для зворотнього зв'язку, де є поле для формування пропозицій або зауважень (<http://surl.li/gfjck>). Під час зустрічі б, стейкхолдери запевнили, що беруть участь в обговоренні та аналізі ОП, зокрема у формуванні та корекції компетенцій, що має вирішальне значення для адаптації ОП до актуальних вимог ринку праці. Співпраця між університетом та роботодавцями є потужною та ефективною, як зазначають роботодавці, всі вимоги були враховані під час розробки програми, але конкретних прикладів не змогли навести. ЕГ пересвідчилася у долученні роботодавців до покращення освітнього процесу завдяки наданим ЗВО на запит ЕГ протоколам засідання кафедри психології та соціальної роботи. Університет також активно залучає фахівців-практиків для участі в опитуваннях, які проводяться кілька разів для уточнення їх рекомендацій. Окрім цього, існують неформальні форми співпраці, такі як пропозиції до участі в круглих столах та інших заходах, що сприяють обміну досвідом і формуванню актуальних освітніх рішень. Стейкхолдери підкреслюють унікальність та важливість ОП, підтверджуючи своє ознайомлення з її змістом. Інформація про ОП надсилається роботодавцям через кафедру, зокрема, на їхні електронні адреси. Адміністративний персонал

Університету відзначає системну роботу зі стейкхолдерами, яка забезпечує взаємодію з роботодавцями на регулярній основі.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Випуск магістрів за даною ОП відбуватиметься вперше, тому на період акредитаційної експертизи зустрічі із випускниками не відбулось. На цей час збір інформації щодо кар'єрного шляху випускників здійснюється переважно через особисті контакти викладачів та спілкування у групах кафедри. Така неформальна комунікація забезпечує поточний моніторинг професійного розвитку випускників. Один із прикладів результативної взаємодії - залучення однієї з випускниць іншої ОП кафедри як роботодавця, що підтверджує наявність ефективної комунікації між Університетом та його випускниками. Для допомоги здобувачам і випускникам у плануванні професійної кар'єри на сайті Університету створена сторінка “Працевлаштування випускників”, на якій здобувачі можуть проходити тренінги на тему планування кар'єри, вивчення ринку праці, отримати консультації з питань розвитку кар'єри, а також отримати інформацію про щорічний захід “Ярмарок кар'єри”, де мають змогу познайомитись із потенційними роботодавцями (<http://surl.li/wzwwglu>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Під час зустрічі з академічним персоналом ЕГ з'ясувала, що викладачі отримують результати анкетування здобувачів, де аналізуються їхні відгуки — що сподобалось, що не задовольняє, а також пропозиції щодо покращення. Кожен викладач отримує результати персоналізовані за ОК, які потім узагальнюються на кафедрі у спеціальній формі. В цій формі викладачі зазначають зауваження, рекомендації та власні плани щодо покращення викладання. Також фіксуються позитивні моменти, як елемент зворотного зв'язку. Завідувач кафедри збирає ці узагальнені дані і передає їх гаранту ОП. Далі результати обговорюються на черговому засіданні кафедри або на спеціальному науково-методичному семінарі, де кожен викладач презентує свій аналіз результатів анкетування. Анкета для опитування розроблена кафедрою і є анонімною. Крім того, викладачі мають можливість спілкуватися зі здобувачами після кожного заняття для отримання зворотного зв'язку в реальному часі. На підставі цих обговорень або результатів анкетування викладачі можуть самостійно ініціювати оновлення освітніх матеріалів. Наприклад, здобувачі скаржились, що робочі програми важкі для розуміння, тому що великі за обсягом, наразі викладачі розробляють силабуси, які менші за обсягом та доступні для розуміння. Це також включає оновлення літератури та змістовного наповнення курсу за вимогою або в разі необхідності. Під час зустрічей із фокус-групами не було виявлено дорікань на несвоєчасне реагування на недоліки, виявлені під час моніторингу формального, шляхом заповнення анкет, або ж неформального, шляхом взаємної комунікації.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОПП “Кризова та реабілітаційна психологія” другого (магістерського) рівня освіти в Національному університеті “Одеська політехніка” відбувається вперше, тому зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій відсутні. Як зазначено у ВСО за результатами попередніх акредитацій було удосконалено структурно-логічну схему ОПП; активізовано зворотній зв'язок зі здобувачами освіти через процедури регулярного анкетування, опитування, формальні і неформальні бесіди; посилено зацікавленість викладачів у проходженні стажувань та підвищенні кваліфікації, у отриманні викладачами та здобувачами неформальної та інформальної освіти, їх участі у вебінарах, тренінгах, майстер-класах; поліпшено систему популяризації академічної доброчесності; покращено навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін, у тому числі в корпоративному віртуальному навчальному просторі]. Як повідомили представники адміністративного персоналу, після акредитації встановлюється контроль Центром забезпечення забезпечення якості освіти за виконанням/врахуванням рекомендацій, група забезпечення зобов'язується звітувати про внесені зміни, фактори, що впливають на зміни, наприклад, змісту ОП, назв РП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Обов'язки формування загальноуніверситетської політики забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності покладено на Раду з якості освітньої діяльності ЗВО відповідно до Положення даної Ради (<http://surl.li/aekocw>). На сайті у відкритому доступі представлено окрему сторінку “Політика університету в сфері якості” (<http://surl.li/npkggj>) із відповідним затвердженим документом (“Політика в сфері якості Державного університету

“Одеська політехніка” - <http://surl.li/ubaplн>). Органами із забезпечення якості у вкладці “Якість” ЗВО визначає Раду з якості (<http://surl.li/srddso>), Центр із забезпечення якості (<http://surl.li/gdfmpt>), Комісію з етики та управління конфліктами (<http://surl.li/gywsag>) та Комісію з оцінки корупційних ризиків (<http://surl.li/gsbwcu>). На сайті закладу розміщені анонімні анкети, які здобувачі заповнюють двічі на рік — наприкінці кожного семестру перед модульними тижнями. Це дозволяє отримати неупереджені відгуки, не пов'язані з емоціями після екзаменів. Анкети охоплюють питання, що стосуються кожної окремої навчальної дисципліни: стиль викладання, достатність матеріалів, час на опанування тем, наявність методичних рекомендацій тощо. Наприклад, під час зустрічі з адміністративним персоналом ЕГ повідомили, що за іншими ОП були звернення щодо надмірних обсягів навчального матеріалу, що призвело до оновлення методичних вказівок. На поточний момент звернень щодо цієї ОП не надходило. Результати анкетування є предметом обговорення на засіданнях кафедри, де викладачі спільно з адміністрацією аналізують відгуки та вносять необхідні зміни до програми, якщо вони не суперечать загальній політиці ЗВО. Роботодавці також надають свої пропозиції, які обговорюються на засіданнях кафедри та передаються до Центру забезпечення якості. Задоволення освітньою діяльністю та освітнім середовищем також моніториться щороку через опитування та обговорюється на ректораті. Центр забезпечення якості освіти збирає протоколи засідань кафедр для контролю виконання цих процедур. Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ з'ясувала, що ЗВО формує культуру якості освіти шляхом постійної комунікації з усіма учасниками освітнього процесу, кожен учасник ознайомлений з алгоритмом дій у разі виникнення конфлікту, виявлення недоліків або ж напрямком направлення певних рекомендацій. Здобувачі підтвердили, що можуть звернутись до гаранта, куратора, студентського самоврядування, ректора, на кафедру або ж до деканату чи пройти опитування, але будь-який з варіантів щодо внесення пропозицій буде розглянуто. За результатами зустрічей ЕГ встановлено, що в ЗВО формується спільна культура якості, в яку залучені всі учасники освітнього процесу. Віддається перевага більш неформальному, “живому” спілкуванню, що сприяє відкритій комунікації та взаємодії. Представники всіх фокус-груп, включаючи здобувачів, викладачів, адміністративний персонал і роботодавців, задоволені можливістю активно долучатися до процесу покращення освітнього процесу і впливати на його розвиток.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Внутрішнє забезпечення якості ОП у ЗВО цілком відповідає вимогам підкритеріїв 8.2, 8.3, 8.5, 8.7. Процес моніторингу включає участь кількох підрозділів, що відповідають за контроль якості ОП, а також використання зворотного зв'язку від зацікавлених сторін, таких як здобувачі вищої освіти, викладачі та роботодавці. В межах підкритеріїв 8.4 та 8.6 внутрішнє забезпечення якості відповідає на етапі проведення акредитаційної експертизи вперше, адже незважаючи на це ЗВО допомагає формувати кар'єрний шлях випускників, тримає з ними контакт, долучає до перегляду ОП. Також університет готовий до врахування пропозицій та зауважень, адже наявний сформований алгоритм дій. Разом з тим, в межах підкритерію 8.1 одночасне використання діючих та проектних процедур моніторингу якості може створювати ризи перевантаження для учасників освітнього процесу. Позитивною практикою є те, що здобувачі вищої освіти через органи самоврядування та інші канали комунікації мають можливість висловлювати пропозиції щодо вдосконалення програм, що сприяє формуванню культури якості. Аналогічно, роботодавці активно долучаються до перегляду ОП, надаючи важливі рекомендації щодо актуалізації компетенцій відповідно до вимог ринку праці. Крім того, існує практика анонімного опитування студентів щодо якості освітнього процесу, що дозволяє університету оперативного реагувати на зауваження і пропозиції. Використання неформальних методів комунікації сприяє швидкому обміну інформацією і формуванню спільної відповідальності за якість освіти, що є також позитивною стороною.

Недоліки

Одночасне використання діючих положень щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП та перевірка створених проектів може створювати ризики перевантаження для учасників моніторингових процедур.

Рекомендації

З повагою до автономії Університету, керівнику Центру забезпечення якості вищої освіти разом із Головою ради якості унормувати процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у внутрішніх документах ЗВО до початку 2025-2026 н.р.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки всіх учасників процесу регламентовані у наступних нормативних документах: Статут Національного університету "Одеська політехніка" (<http://surl.li/kvuvnc>), Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/wczxgs>), Наказ про організацію навчального процесу в дистанційному режимі (<http://surl.li/bkujue>), Правила внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/tpqkxm>), Колективний договір (<http://surl.li/kryiuy>), Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин (<http://surl.li/treouy>), Антикорупційна програма, План заходів щодо запобігання та виявлення корупції та супровідні документи (<http://surl.li/lrmkmc>), Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в ОНПУ зі зразком заяви про випадки булінгу (цькування) та форм Журналу реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування) та Журналу реєстрації рішень комісії та супровідні документи (<http://surl.li/oqiauf>), Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами та Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час перебування на території (в приміщеннях) (<http://surl.li/phbtna>), Порядок реалізації права на академічну мобільність (<http://surl.li/tlorij>), Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<http://surl.li/ayrbvc>), Положення про порядок організації вивчення вибіркового освітніх компонентів (<http://surl.li/jmhpro>) та інші нормативні документи, що представлені у вільному доступі на сайті університету у вкладках "Нормативно-правові акти університету" (<http://surl.li/zbzjgc>), "Основні документи університету" (<http://surl.li/evoize>), а також на окремих вкладках офіційного сайту ЗВО, що більш детально інформують щодо прав та обов'язків. В результаті роботи з фокус-групами ЕГ мала змогу пересвідчитись, що усі учасники освітнього процесу знають про наявність нормативного врегулювання на сайті, зокрема здобувачів ознайомлюють на перших парах під час зустрічі, організованої Інститутом дистанційної та заочної освіти, а також під час проведення перших занять. ЕГ встановила, що учасники освітнього процесу розуміють та використовують свої права під час реалізації освітньої діяльності. Також у наданих на запит ЕГ протоколах засідання кафедри зазначено про необхідність доведення до відома здобувачів правил внутрішнього розпорядку (протокол №1 від від 31.08.2023 р.). Річні звіти ректора, у т.ч. фінансові, про надходження та використання коштів, про проведення тендерних процедур та інші звіти та публічні документи представлені у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://surl.li/qgphhq>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкти ОП розміщуються на офіційному вебсайті університету (<http://surl.li/zwzguna>), а також на сторінці ОП (редакція ОП - <http://surl.li/bilbvx>). Під час акредитаційної експертизи було встановлено, що на момент її початку проєкт ОП не був розміщений на офіційному вебсайті ЗВО. Однак згодом, під час експертизи, було розміщено проєкт ОП на сайті і гарант пояснив, що затримка була спричинена технічними проблемами, адже сайт потерпав від хакерських атак. Під час зустрічі з адміністративним персоналом було з'ясовано, процес формування проєкту ОП розпочинається з його створення, після чого він затверджується у редакції нового року. У цьому контексті гарант освітньої програми разом із завідувачем кафедри подають інформацію у вигляді порівняльних таблиць, які містять дані про попередню версію програми, внесені зміни та обґрунтування цих змін. Університет дотримується процедури перегляду ОП, яка передбачає подання проєкту за місяць до розгляду на Раді з якості освіти. Зауваження можуть бути отримані шляхом проведення опитувань або ж безпосередньої комунікації між всім зацікавленими сторонами.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На вебсайті Національного університету "Одеська політехніка" розміщена актуальна інформація щодо ОП, її компонентів, вартості навчання, умови вступу, а також електронна версія НП (<http://surl.li/tvsegn>). Також на сторінці кафедри психології та соціальної роботи розміщено кадровий склад (<http://surl.li/urccje>). У розділі "Освіта - Каталог вибіркового дисциплін" розміщуються вибіркові дисципліни, але під час проведення акредитаційної експертизи ВК не були доступні (<http://surl.li/lugtmz>). Під час зустрічі 7, представники адміністративного персоналу повідомили, що на сайт здійснювались хакерські атаки, тому ЗВО поступово відновлює інформацію на сайті, а більшість інформації зберігається на гугл-дисках, які розповсюджуються серед учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Національний університет "Одеська політехніка" забезпечує прозорість та публічність у реалізації ОП, що відповідає вимогам підкритеріїв 9.1, 9.2, 9.3. через чітке нормативне врегулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу, доступність основних документів на офіційному вебсайті університету. Важливо, що всі учасники ознайомлюються з відповідними правилами на початку навчання та мають можливість використовувати свої права під час освітньої діяльності. Оприлюднення всієї публічної інформації відповідно до вимог чинного законодавства свідчить про належний рівень публічності. Позитивних практик в контексті Критерію 9 не виявлено.

Недоліки

Внаслідок військових дій на сайт ЗВО були здійснені хакерські атаки, що спричинили нестабільну роботу сайту. Відповідно, необхідно систематизувати роботу сайту, щоб забезпечити зручність для користувачів під час надання рекомендацій до проєктів освітніх програм. Також варто оптимізувати доступ до вибіркового дисциплін та інших важливих документів, щоб уникнути можливих технічних проблем.

Рекомендації

1. Гаранту ОП систематично забезпечувати своєчасне розміщення проєктів ОП на веб-сайті не менше, ніж за місяць до його затвердження. 2. Гаранту ОП, за підтримки Інституту дистанційної та заочної освіти, створити інтерактивну форму для отримання пропозицій і зауважень по проєкту ОП від зацікавлених сторін та розмістити її на сайті у вільному доступі або розмістити контактні дані (корпоративну електронну пошту кафедри / гаранта ОП) для отримання пропозицій та рекомендацій по оновленню ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ID 56576.pdf</i>	t3QEmCTZr/odnj9vtjc9CbB9v/oMoOv14XnZ4VYSw BU=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кушнір Ірина Георгіївна

Члени експертної групи

Лящ Оксана Павлівна

Коршак Валерія Сергіївна